

INFORMACJA KWARTALNA O SYTUACJI MAKROEKONOMICZNEJ I STANIE FINANSÓW PUBLICZNYCH W I KWARTALE 2014 r.

Nr 3 / 2014

Podstawowym celem niniejszej *Informacji kwartalnej* jest zaprezentowanie dostępnych informacji na temat sektora finansów publicznych:

- według obowiązującego w Unii Europejskiej standardu ESA'95 (dane kwartalne obejmujące cały sektor instytucji rządowych i samorządowych),
- według standardu Międzynarodowego Funduszu Walutowego GFSM2001 (dane miesięczne obejmujące szczebel centralny, dane roczne obejmujące cały sektor instytucji rządowych i samorządowych),
- według przepisów krajowych (dane miesięczne o budżecie państwa).

Departament Polityki Makroekonomicznej
Departament Budżetu Państwa
Departament Długu Publicznego

Mając na uwadze zasadę jawności i przejrzystości finansów publicznych publikujemy Informację kwartalną o sytuacji makroekonomicznej i stanie finansów publicznych. Niniejszy numer zawiera informacje dotyczące I kwartału 2014 r.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE DOTYCZĄCE FINANSÓW PUBLICZNYCH

- wynik budżetu państwa wyniósł w I kw. -17,5 mld zł
- wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95 wyniósł w I kw. 149,7 mld zł (bez transferów do OFE -3,5 mld zł)
- dług Skarbu Państwa na koniec marca wyniósł 738,1 mld zł
- państwowy dług publiczny na koniec marca wyniósł 782,1 mld zł

Niniejszy materiał został opracowany wyłącznie w celach informacyjnych i nie może być traktowany jako oferta lub rekomendacja do zawierania jakichkolwiek transakcji. Informacje zawarte w materiale pochodzą z dostępnych, wiarygodnych źródeł, jednak Ministerstwo Finansów nie może zagwarantować ich dokładności i pełności. Ministerstwo Finansów nie ponosi odpowiedzialności za skutki decyzji podjętych na podstawie informacji zawartych w niniejszym materiale. Niniejszy materiał może być wykorzystywany do opracowań własnych pod warunkiem powołania się na źródło.

NOTA METODYCZNA

Nota metodologiczna do str. 13 - Sektor instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95

ESA'95 jest spójnym systemem statystycznym, który zawiera jednolite dla wszystkich państw członkowskich UE zasady rejestracji przepływów i stanów oraz wyznacza granice sektorów gospodarki, w tym sektora instytucji rządowych i samorządowych. Wg metodologii ESA'95 wszystkie transakcje są prezentowane memoriałowo (w momencie zaistnienia zdarzenia ekonomicznego). Jedynie memoriałowe podatki ustala się za pomocą miesięcznego przesunięcia czasowego, a składki na ubezpieczenia społeczne są wykazywane w wysokości możliwej do ściągnięcia. Więcej na: <http://circa.europa.eu/irc/dsis/nfaccount/info/data/esa95/en/titelen.htm>

Nota metodologiczna do str. 15 - Szczebel centralny wg GFSM2001

Metodologia GFSM2001 została opracowana przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy i obowiązuje od roku 2001. Według niej sektor instytucji rządowych i samorządowych składa się ze szczebli:

- centralnego (obejmującego budżet państwa, jednostki pozabudżetowe budżetu państwa, fundusze ubezpieczeń społecznych),
- lokalnego (obejmującego budżety jednostek samorządu terytorialnego, jednostki pozabudżetowe samorządu terytorialnego).

Dane miesięczne wykorzystywane do opracowania Informacji obejmują niepełny szczebel centralny (wydatki podmiotów objęte sprawozdawczością stanowią około 87% wydatków nieskonsolidowanego szczebla centralnego) i prezentowane są w ujęciu kasowym po dokonaniu konsolidacji transferów wewnętrznych. Dane miesięczne nie sumują się na dane roczne.

Więcej na:

<http://www.mf.gov.pl/pl/ministerstwo-finansow/dzialalnosc/finanse-publiczne/sdds/dane-gfs-miesieczne>

Zgodnie z metodologią GFSM2001 dane roczne dla sektora instytucji rządowych i samorządowych prezentowane są w ujęciu memoriałowym oraz po skonsolidowaniu transferów wewnętrznych, czyli dokonaniu konsolidacji wewnątrzszczeblowej i międzyszczeblowej.

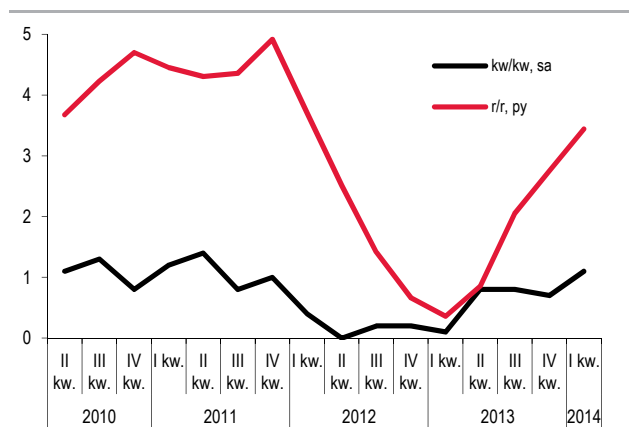
SPIS TREŚCI

1. Sytuacja makroekonomiczna	5
2. Budżet państwa.....	6
2.1 Dochody budżetu państwa	6
2.2. Wydatki budżetu państwa.....	9
2.3. Potrzeby pożyczkowe budżetu państwa i ich finansowanie..	11
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95.....	13
4. Szczegel centralny wg GFSM2001	15
5. Dług.....	16
5.1. Dług Publiczny.....	16
5.2. Dług Skarbu Państwa	16
ANEKS STATYSTYCZNY	18

1. Sytuacja makroekonomiczna

Po okresie wyraźnego spowolnienia w 2012 r., od II kw. '13 polska gospodarka weszła na ścieżkę wyższego wzrostu. W I kw. '14 tempo wzrostu gospodarczego wyraźnie przyspieszyło (do 1,1% kw/kw, sa). W rezultacie poziom PKB był o 3,4% wyższy niż rok wcześniej, a Polska pozostała jedną z najszybciej rozwijających się gospodarek w UE.

Wyk. 1. Tempo wzrostu PKB

Źródło: GUS

W I kw. '14 w trendzie wzrostowym nadal utrzymywał się eksport, czemu sprzyjała wysoka konkurencyjność polskich przedsiębiorstw oraz dalsza poprawa koniunktury na głównych rynkach eksportowych Polski (widoczna we wzroście importu UE, głównego indikatora polskiego eksportu). Znalazło to swoje odzwierciedlenie w wysokiej dynamice produkcji przemysłowej oraz inwestycji. Tempo wzrostu nakładów brutto na środki trwałe przyspieszyło w I kw. '14 do 3,8% (kw/kw, sa), podczas gdy w ujęciu rocznym poziom inwestycji był wyższy aż o 10,7%. Do przyspieszenia wzrostu nakładów inwestycyjnych przyczyniła się głównie wyższa dynamika inwestycji przedsiębiorstw.

Wzrost aktywności gospodarczej przekładał się na stopniową poprawę sytuacji na rynku pracy. W sektorze przedsiębiorstw drugi kwartał z rzędu odnotowano wzrost zatrudnienia (kw/kw, sa MF). W efekcie, po raz pierwszy od II kw. '12, poziom zatrudnienia w tym sektorze był wyższy niż przed rokiem (o 0,1%). Jednocześnie w I kw. tempo spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych przyspieszyło do 3,6% (kw/kw, sa MF), co było największym kwartalnym

spadkiem tej kategorii od II kw. '08. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec I kw. '14 wyniosła 13,5%, tj. o 0,8 pkt. proc. mniej niż przed rokiem.

Poprawa sytuacji na rynku pracy w połączeniu z lepszymi nastrojami konsumentów, niską inflacją i złagodzeniem przez banki kryteriów przyznawania kredytów konsumpcyjnych przyczyniają się do stopniowej odbudowy popytu konsumpcyjnego. Tempo wzrostu spożycia prywatnego w I kw. wyniosło 0,4% (kw/kw, sa) oraz 2,6% (r/r) kształtując się jednak nadal poniżej średniej długookresowej.

Mimo wyższej dynamiki PKB wciąż utrzymywała się ujemna luka produktowa. Czynniki ten - wraz z niską dynamiką cen energii - przekładał się na niewielki wzrost cen w gospodarce. W I kw. inflacja wyniosła 0,6% (r/r), tj. nieco mniej niż kwartał wcześniej i wciąż pozostawała poniżej dolnej granicy dopuszczalnego odchylenia od celu inflacyjnego NBP. Zmniejszyła się także skala nierównowagi zewnętrznej polskiej gospodarki. Za sprawą lepszego salda handlowego deficyt na rachunku bieżącym poprawił się w I kw. do 1,0% PKB, tj. najniższego poziomu od połowy lat 90-tych. Główną rolę w jego finansowaniu odgrywał rachunek kapitałowy, który w I kw. odnotował nadwyżkę na poziomie 1,5 mld EUR.

Złoty pozostawał w I kw. '14 pod negatywnym wpływem czynników globalnych. Odpływ kapitału z rynków wschodzących w styczniu, a następnie zaostrzenie konfliktu na Ukrainie w I połowie marca doprowadziły do znacznego, choć przejściowego osłabienia polskiej waluty (do 4,26 EUR/PLN). Skala deprecjacji złotego była jednak umiarkowana w porównaniu z innymi walutami krajów *emerging markets*, a po okresach osłabienia złoty powracał na silniejsze poziomy.

Stopy procentowe NBP pozostały w I kw. '14 na rekordowo niskich poziomach, w tym stopa referencyjna w wysokości 2,5%. W marcu, wobec perspektyw utrzymywania się ograniczonej presji inflacyjnej (mimo kontynuacji stopniowej poprawy koniunktury), RPP zmodyfikowała swoją wcześniejszą *forward guidance*, wydłużając okres utrzymywania stóp procentowych na niezmiennym poziomie co najmniej do końca III kw. '14.

2. Budżet państwa

2.1 Dochody budżetu państwa

W I kw. '14 r. dochody budżetu państwa wyniosły 67,0 mld zł i były wyższe od wykonania dochodów w analogicznym okresie 2013 r. o 9,2% (o 5,7 mld zł).

O wzroście dochodów (w ujęciu r/r) zdecydowały wyższe dochody z podatku VAT oraz CIT.

Dochody z podatku VAT

Dochody z VAT w I kw. '14 r. były wyższe niż w I kw. '13 r. o 4,3 mld zł (16,1% r/r).

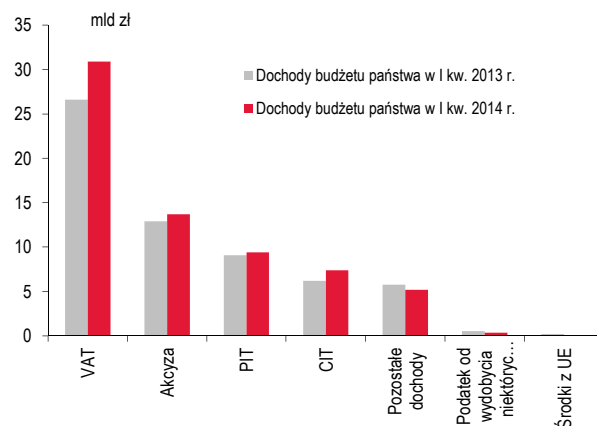
Wysoka dynamika realizacji dochodów budżetowych z VAT wynika z polepszenia sytuacji gospodarczej, która jest obserwowana od końca 2013 r. W 2014 r. bardzo znaczący jest również efekt statystyczny: niska baza z 2013 r. powoduje wysokie roczne dynamiki w 2014 r.

Na początku 2014 r. poprawiająca się koniunktura gospodarcza warunkuje lepsze wpływy z VAT. Wielkości tworzące bazę podatkową w I kw. '14 r. zwiększyły się o 3,5% r/r w przypadku spożycia indywidualnego, o 4,9% r/r dla inwestycji sektora GG oraz o 7,4% r/r dla zakupów netto.

Utrzymująca się dobra sytuacja gospodarcza pozwala przypuszczać, że poprawa we wpływach z VAT ma trwały charakter, a wykonanie dochodów w całym 2014 r. ukształtuje się na wyższym poziomie niż prognozowano w ustawie budżetowej.

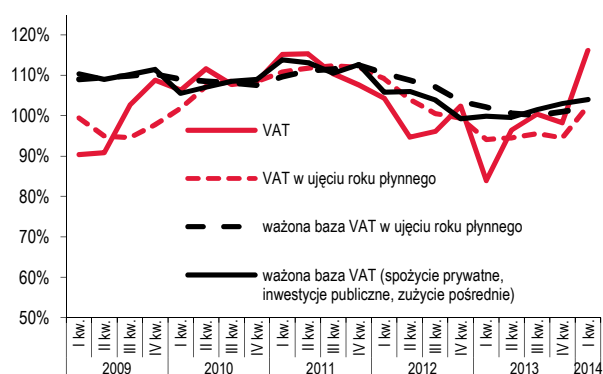
Jednocześnie należy pamiętać o niskich wpływach z VAT w 2013 r. (w I kw. '13 r. były one o 16,1% niższe niż w I kw. '12 r.), które zawyżają roczną dynamikę dochodów z VAT w br. Jednakże wielkość wpływów w I kw. '14 r. była niższa niż wpływy w I kw. '12 r. i tylko nieznacznie wyższa niż w I kw. '11 r.

Wyk. 2. Dochody budżetu państwa

Źródło: MF

Wyk. 3. Dochody z podatku VAT oraz ważona baza podatku VAT (spożycie prywatne, inwestycje publiczne, zużycie pośrednie) – dynamiki nominalne r/r

Źródło: MF

Dochody z podatku akcyzowego

Dochody budżetu państwa z akcyzy w I kw. '14 r. wyniosły 13,7 mld zł, co oznacza wzrost o 6,1% w stosunku do I kw. '13 r.

Wyższe dochody są wynikiem wzrostu dochodów akcyzowych głównie z paliw silnikowych – o 7,4% r/r (0,4 mld zł), alkoholu etylowego – o 12,1% r/r (0,18 mld zł) oraz samochodów osobowych – o 28,2% r/r (0,1 mld zł).

Wzrost dochodów w tym okresie z akcyzy od alkoholu etylowego wynika z podwyżki stawki akcyzy na ten towar, która nastąpiła 1 stycznia 2014 r. W styczniu

2014 r. akcyza od alkoholu stanowiła 180,8% dochodów ze stycznia 2013 r. Duże styczniowe wpływy są efektem wysokich dostaw tego towaru w grudniu 2013 r., czyli przed podwyżką stawki. W lutym i marcu wpływy podatkowe oraz dostawy alkoholu na rynek były już niskie. Wpływy wyniosły odpowiednio 52,5% i 64,5% ubiegłorocznych, natomiast dostawy na rynek wódek, likierów i innych napojów alkoholowych w I kw. 2014 r. stanowiły 75,1% dostaw z I kw. '13 r.

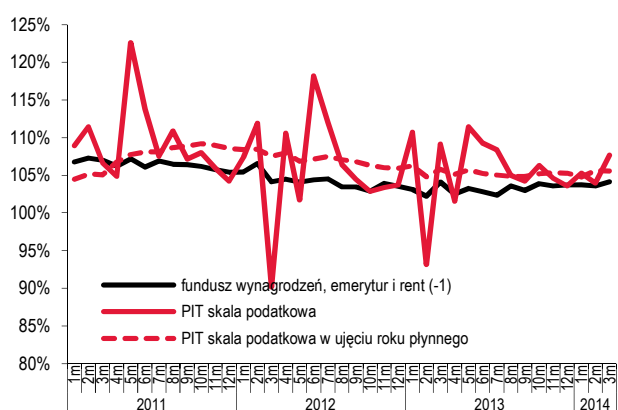
Wysoki procentowy spadek dochodów w pierwszym kwartale zanotowano z akcyzy od olejów opałowych – o 24,1% r/r. W ujęciu kwotowym spadek ten był jednak nieznaczny i wyniósł ok. 20 mln zł. Spadek dochodów mógł wynikać z relatywnie ciepłej zimy, co wpłynęło na niższe zużycie oleju do celów grzewczych.

Dochody z podatku PIT

W I kw. '14 r. dochody budżetu państwa z PIT były wyższe o 0,3 mld zł niż w I kw. '13 r. (3,5% r/r), w tym dochody z podatku pobieranego wg skali były wyższe o 5,4% r/r, a wpływy z 19% podatku od osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą były wyższe o 10,5% r/r.

Przeciętny miesięczny fundusz wynagrodzeń w gospodarce narodowej (bez jednostek małych), emerytur i rent wzrósł nominalnie w I kw. '14 r. o 3,4%

Wyk. 4. Dochody z podatku PIT (zasady ogólne) i fundusz wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, emerytur i rent (dynamiki nominalne r/r)

Źródło: MF

r/r.

W związku z poprawiającą się sytuacją gospodarczą realizacja wpływów z PIT, szczególnie od działalności

gospodarczej, okazała się znacznie lepsza niż w poprzednim roku. Również lepsza sytuacja na rynku pracy przełożyła się na stosunkowo wysokie dochody z PIT.

Niższe niż ubiegłoroczne okazały się natomiast wpływy z podatku od odsetek, które w I kw. '14 r. spadły o 26,9% r/r. Wynika to z malejących od dwóch lat stóp procentowych.

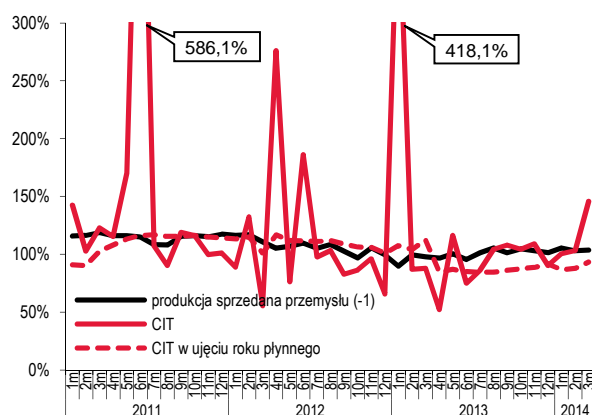
Dochody z podatku CIT

Dochody budżetu państwa z CIT w I kw. '14 r. były wyższe o 1,2 mld zł, tj. o 19,0% r/r.

W marcu dochody z CIT wzrosły o 45,9% (tj. o 1,1 mld zł) w porównaniu do marca 2013 r. Bardzo wysoka dynamika dochodów w marcu i w konsekwencji w pierwszym kwartale jest związana z terminem regulacji dopłat podatku wynikającego z rozliczenia rocznego, który w tym roku nastąpił w marcu. W poprzednim roku termin ten przypadał na kwiecień. Oznacza to nieporównywalność danych w układzie r/r. Porównanie sumy dochodów z stycznia - kwietnia br. z sumą dochodów z stycznia - kwietnia 2013 r. (104,0% r/r) przedstawia bardziej rzeczywisty obraz kształtowania się dochodów z CIT w 2014 r.

W I kw. '14 r. polepszyła się sytuacja przedsiębiorców. Według GUS zysk przedsiębiorstw niefinansowych zwiększył się o 3,6% r/r, a strata zmniejszyła się o 24,9% r/r. Natomiast sytuacja sektora bankowego uległa nieznacznemu pogorszeniu – w I kw. '14 r. zysk sektora okazał się niższy o 1,4% r/r.

Wyk. 5. Dochody z podatku CIT i produkcja sprzedana przemysłu (dynamiki nominalne r/r)

Źródło: MF

Podatek od wydobycia niektórych kopalin

Dochody z podatku od wydobycia niektórych kopalin w I kw. '14 r. wyniosły 0,4 mld zł, natomiast w I kw. '13 r. 0,5 mld zł, co oznacza spadek o 30,2% r/r.

Na niski poziom dochodów budżetowych duży wpływ miała tendencja spadkowa średnich miesięcznych cen miedzi i srebra na giełdach referencyjnych w Londynie, które mają wpływ na wysokość stawki podatku od wydobycia niektórych kopalin.

Pozostałe dochody

Pozostałe dochody w I kw. '14 r. wyniosły 5,2 mld zł i były niższe o 9,9% r/r. Znaczący wpływ na dochody niepodatkowe miały opłaty, grzywny, odsetki i inne dochody niepodatkowe, których wysokość w I kw. 14 r. była znacznie niższa niż w I kw. '13 r.

Dochody ze środków z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegających zwrotowi

Dochody ze środków z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegających zwrotowi wyniosły w I kw. '14 r. 0,05 mld zł, tj. mniej o 78,0% r/r.

Główny ciężar finansowania projektów z udziałem środków UE spoczywa na „Budżecie Środków Europejskich”, a co za tym idzie niemal wszystkie dochody trafiają do tego właśnie budżetu.

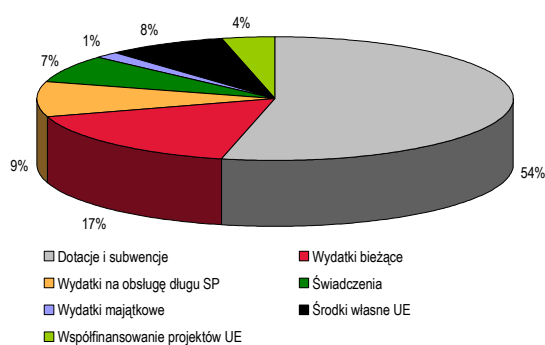

2.2. Wydatki budżetu państwa

W I kw. '14 r. wydatki budżetu państwa wyniosły 84,5 mld zł i były niższe o 1,3 mld zł (tj. o 1,5%) od wydatków zrealizowanych w tym samym okresie 2013 r. Wydatki ogółem po upływie pierwszego kwartału stanowiły 26,0% wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2014 r. Realizacja wydatków w roku 2013 była wyższa o 0,2 punktu procentowego.

W analizowanym okresie najwyższy udział w wydatkach budżetu państwa stanowiły dotacje i subwencje oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych, natomiast najniższy miały wydatki majątkowe oraz wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE.

Wyk. 6. Struktura wydatków budżetu państwa w I kw. 2014 r.

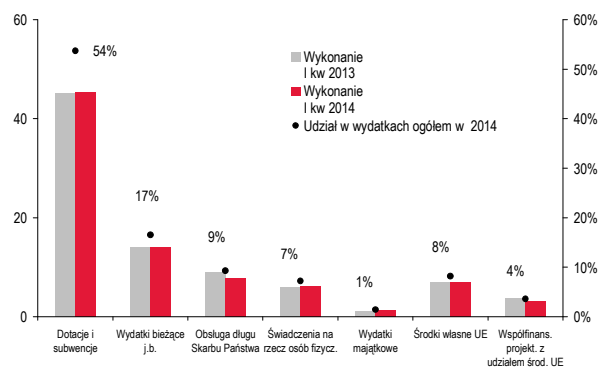
Źródło: MF

W porównaniu do I kw. '13 r. struktura wydatków uległa pewnym zmianom. Największa dotyczy zwiększenia udziału w wydatkach ogółem środków przeznaczonych na dotacje i subwencje – o 1,1 p.p. Zwiększeniu uległ również udział świadczeń na rzecz osób fizycznych (o 0,3 p.p.), wydatków bieżących jednostek budżetowych (o 0,2 p.p.) oraz wydatków majątkowych (o 0,1 p.p.) Natomiast zmniejszenie udziału objęło pozostałe kategorie wydatków tj.: obsługę długu Skarbu Państwa (o 1,1 p.p.), współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej (o 0,7 p.p.) i środki własne UE (o 0,1 p.p.).

Podobnie jak w roku 2013 główny ciężar finansowania projektów z udziałem środków UE spoczywa na „Budżecie Środków Europejskich”. W budżecie państwa pozostały wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE oraz finansowanie pomocy technicznej. Ich wykonanie w I kw. '14 r.

w porównaniu do tego samego okresu roku 2013 było mniejsze o 17,1% (tj. o 0,6 mld zł).

Wyk. 7. Realizacja wydatków budżetu państwa wg grup (mln zł)

Źródło: MF

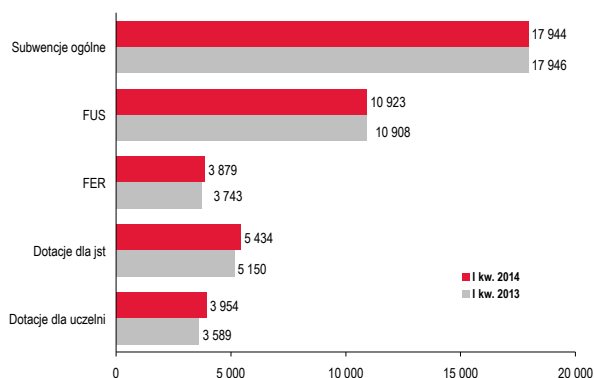
Dotacje i subwencje stanowią tradycyjnie największą część wydatków budżetowych. W analizowanym okresie wykonanie wydatków w tej grupie wyniosło 45,4 mld zł i było o 0,3 mld zł (o 0,6%) wyższe niż w I kw. '13 r. Złożyły się na to z jednej strony wyższe dotacje głównie do:

- działalności dydaktycznej - o 0,3 mld zł (w dziale szkolnictwo wyższe),
- przedszkoli – o 0,3 mld zł (w dziale oświata i wychowanie),
- Funduszu Emerytalno-Rentowego (o 0,1 mld zł),
- infrastruktury kolejowej (o 0,1 mld zł),
- oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych o 0,1 mld zł,

a z drugiej niższe dotacje głównie do:

- świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (o 0,3 mld zł),
- Funduszu Dopłat - o 0,2 mld zł (w dziale gospodarka mieszkaniowa),
- Narodowego Centrum Badań i Rozwoju o 0,2 mld zł,
- działalności statutowej i inwestycyjnej jednostek naukowych o 0,2 mld zł,
- krajowych pasażerskich przewozów kolejowych o 0,1 mld zł.

Wyk. 8. Dotacje i subwencje (mln zł)

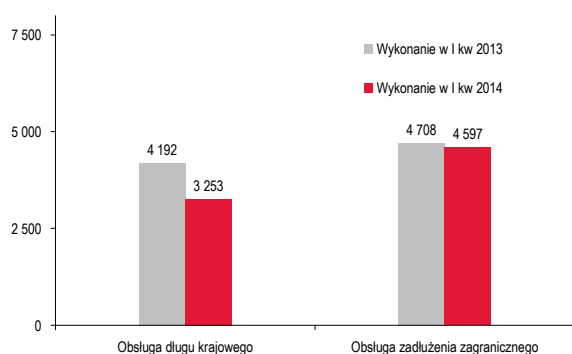

Źródło: MF

Wydatki bieżące jednostek budżetowych w I kw. '14 r. wyniosły 14,0 mld zł. Poziom ich wykonania w stosunku I kw. '13 r. spadł nieznacznie o 0,1% (0,01 mld zł). Największy udział w tej grupie wydatków miały wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (76,0%).

W grupie wydatków na obsługę długu Skarbu Państwa w omawianym okresie przekazano środki w wysokości 7,9 mld zł (spadek o 11,8% r/r). Było to wynikiem niższych o 0,9 mld zł (22,4%) wydatków na obsługę długu krajowego i o 0,1 mld zł (2,4%) wydatków na obsługę długu zagranicznego. Realizacja wydatków po pierwszym kwartale wyniosła 21,7% zaplanowanej w ustawie budżetowej kwoty dla całości wydatków na obsługę długu Skarbu Państwa oraz 13,3% i 39,0% odpowiednio dla części krajowej i zagranicznej.

Wyk. 9. Obsługa długu Skarbu Państwa (mln zł)

Źródło: MF

Wydatki z tytułu obsługi długu są realizowane nierównomiernie w ciągu roku, co wynika z charakterystyki obsługiwanych i wykupywanych

skarbowych papierów wartościowych (daty płatności odsetek, wykupów) oraz przeprowadzanych operacji związanych z zarządzaniem długiem i sytuacji rynkowej oraz budżetowej. Oznacza to, że ich zaawansowanie w ciągu roku może być nieproporcjonalne do upływu czasu. W przypadku długu krajowego większa część wydatków jest zazwyczaj ponoszona w drugiej połowie roku, a w przypadku długu zagranicznego – w pierwszej połowie.

Na świadczenia na rzecz osób fizycznych budżet państwa wydatkował w I kw. '14 r. kwotę 6,1 mld zł. W porównaniu do tego samego okresu roku poprzedniego wydatki w tej grupie wzrosły o 2,9% (0,2 mld zł). Największą pozycję w tych wydatkach stanowiły świadczenia społeczne, na które przeznaczono 92,3% środków tj. 5,6 mld zł (wobec 5,4 mld zł w 2013 r.). Obejmują one m. in.: świadczenia emerytalno-rentowe tzw. „służb mundurowych” oraz uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku, świadczenia finansowe z budżetu państwa zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej w tym głównie na wypłatę renty socjalnej.

W grupie środków własnych Unii Europejskiej (składka do UE) wydatkowano w omawianym okresie kwotę 6,9 mld zł. Jest to kwota o 0,1 mld zł tj. 2,1% mniejsza od wydatkowanej w tym samym okresie 2013 r. W styczniu i lutym przekazano środki w wysokości odpowiednio 1,2 i 2,8 miesięcznego zapisu.

Na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej przeznaczono w I kw. '14 r. 3,1 mld zł. Wydatkowane środki w porównaniu z tym samym okresem 2013 r. były niższe o 0,6 mld zł tj. o 17,1%. Główną przyczyną było niższe wykonanie wydatków przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (o 39,0%). Wydatki na Wspólną Politykę Rolną stanowiły około 48% wyżej wymienionej kwoty, a pozostała część dotyczy współfinansowania funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności.

Wydatki majątkowe w I kw. '14 r. wyniosły 1,2 mld zł i były wyższe o 0,1 mld zł tj. o 9,4% r/r. W pierwszych trzech miesiącach bieżącego roku główna część środków przeznaczona została na wydatki i zakupy inwestycyjne państwowych jednostek budżetowych (84,7%). Większość tych wydatków zrealizowana została w części 29 - Obrona narodowa (0,8 mld zł).

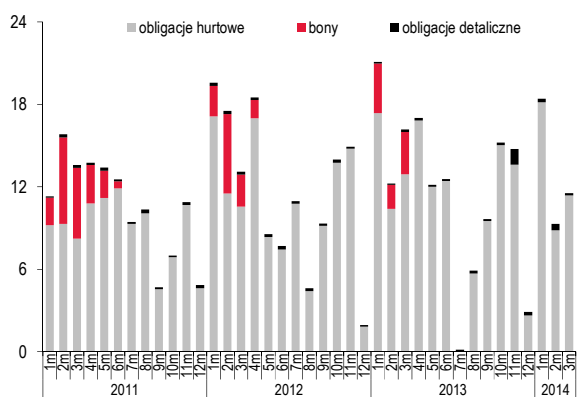
2.3. Potrzeby pożyczkowe budżetu państwa i ich finansowanie

W I kw. '14 r. potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa ukształtowały się na poziomie 23,1 mld zł, w tym:

- deficyt budżetu państwa: 17,5 mld zł,
- deficyt budżetu środków europejskich: 4,7 mld zł.
- transfery do OFE: 3,2 mld zł,
- pomniejszenie potrzeb z tytułu: wpływów netto z prywatyzacji (0,1 mld zł), dodatniego salda zarządzania płynnością sektora finansów publicznych (1,7 mld zł) oraz z pozostałych wpływów (0,6 mld zł).

Wartość przypadającego do wykupu długu w I kw. wyniosła 34,2 mld zł, w tym krajowego 20,3 mld zł, a zagranicznego 13,9 mld zł. Potrzeby pożyczkowe brutto wyniosły 57,3 mld zł.

Wyk. 10. Sprzedaż obligacji hurtowych, detalicznych oraz bonów skarbowych – wartość nominalna (mld zł)

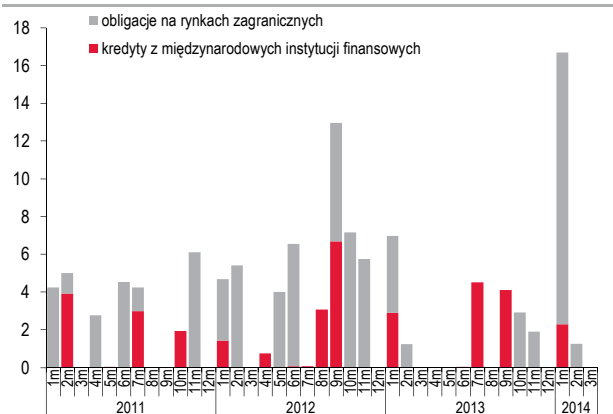

Źródło: MF

Sprzedaż SPW w I kw. na rynku krajowym wyniosła 39,2 mld zł, a saldo sprzedaży i wykupów 20,6 mld zł, z czego w sektorze bankowym 19,6 mld zł, w sektorze pozabankowym 7,2 mld zł oraz w sektorze inwestorów zagranicznych -6,3 mld zł. Jednocześnie, po uwzględnieniu zmian w systemie emerytalnym (umorzenie obligacji przekazanych przez OFE do ZUS), spadek zadłużenia w sektorze pozabankowym w I kw. wyniósł 122,9 mld zł. Środki pozyskano z emisji obligacji hurtowych na przetargach sprzedaży i zamiany (łącznie 36,9 mld zł) oraz obligacji detalicznych (0,9 mld zł). Na rynkach zagranicznych pozyskano środki o równoważności 4,3 mld EUR, a ich źródłem były emisje obligacji (2,3 mld EUR i 2,0 mld USD) oraz

kredyty zaciągnięte w międzynarodowych instytucjach finansowych (0,6 mld EUR). Poziom środków w dyspozycji Ministra Finansów na koniec marca 2014 r. wyniósł 31,4 mld zł (w tym: środki zlotowe: 17,5 mld zł, środki walutowe: 13,9 mld zł).

Wyk. 11. Finansowanie potrzeb pożyczkowych na rynkach zagranicznych (mld zł)

Źródło: MF

Sytuacja na krajowym rynku stopy procentowej w I kw. br. kształtowała się głównie pod wpływem czynników zewnętrznych, w szczególności oczekiwań odnośnie do polityki pieniężnej prowadzonej przez Fed (stopniowe zmniejszanie skali programu ilościowego łagodzenia polityki monetarnej, rozpoczęcie procesu normalizacji stóp procentowych) i EBC (oczekiwania na złagodzenie polityki pieniężnej lub wprowadzenie niekonwencjonalnych instrumentów). Oczekiwania związane z polityką Fed wpływały w szczególności na perspektywy wzrostu gospodarczego na tzw. rynkach wschodzących, podatnych na przepływy kapitału zagranicznego i postrzeganych jako bardziej ryzykowne.

W styczniu, w związku m.in. z rozczarowującymi danymi z Chin, miało miejsce nasilenie obaw o sytuację w tych krajach i w efekcie nastąpiła istotna wyprzedaż oraz przecena aktywów, w tym również polskich obligacji. Podobny wpływ miały również w marcu sugestie o możliwej podwyżce stóp procentowych przez Fed na wiosnę 2015 r. (złagodzone jednak w kolejnych tygodniach) oraz brak działań EBC w kierunku łagodzenia polityki pieniężnej. Ważnym czynnikiem zewnętrznym wpływającym na sytuację na rynkach finansowych były również wydarzenia na Ukrainie (zmiany polityczne, sytuacja na Krymie). Ich wpływ na polski rynek był jednak ograniczony.

Spośród czynników lokalnych największe znaczenie dla polskiego rynku finansowego miało wprowadzenie

reformy systemu emerytalnego, potwierdzenie ratingu Polski przez agencje Standard&Poor's i Fitch, a także nieoczekiwane wydłużenie przez RPP na marcowym posiedzeniu deklarowanego okresu utrzymania stóp procentowych co najmniej do końca trzeciego kwartału 2014 r.

Efektom przedstawionej sytuacji była zwiększona zmienność na rynku polskiego długu. Rentowności obligacji 2-, 5- i 10-letnich wahały się w przedziałach odpowiednio: 2,9%-3,2%, 3,6%-4,1% i 4,2%-4,8%, a na koniec kwartału wyniosły 3,0%, 3,8% i 4,2% wobec 3,0%, 3,7% i 4,3% na koniec IV kw. '13 r.

3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95/ESA'2010¹

Dochody

W I kw. '14 r. udział dochodów ogółem wyniósł 78,2% PKB i wzrósł o 38,3 pkt. proc r/r. Nominalny wzrost dochodów w I kw. '14 r. w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wyniósł 105,9% r/r (w ujęciu realnym wzrost o 104,6% r/r).

Znaczący wzrost dochodów w I kw. był związany ze zmianami w kapitałowym systemie emerytalnym. 3 lutego 2014 r. nastąpił transfer aktywów z Otwartych Funduszy Emerytalnych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 153,2 mld zł. Wg zasad ESA'95 tego typu transakcje rejestruje się jako dochód sektora general government. Zgodnie z nową metodologią (ESA'10), która zacznie obowiązywać na jesieni br., jednorazowy transfer z tytułu reformy emerytalnej będzie traktowany jako transakcja finansowa, bez wpływu na dochody sektora w omawianym kwartale.

Po wyeliminowaniu jednorazowego transferu z OFE udział dochodów ogółem w I kw. '14 wyniósł 39,7% PKB i spadł o 0,2 pkt. proc r/r.

Nominalny wzrost dochodów (po wyeliminowaniu transferów z OFE) w I kw. '14 r. w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wyniósł 4,4% r/r (w ujęciu realnym wzrost o 3,8% r/r).

Na wzrost dochodów sektora złożyły się przede wszystkim następujące kategorie:

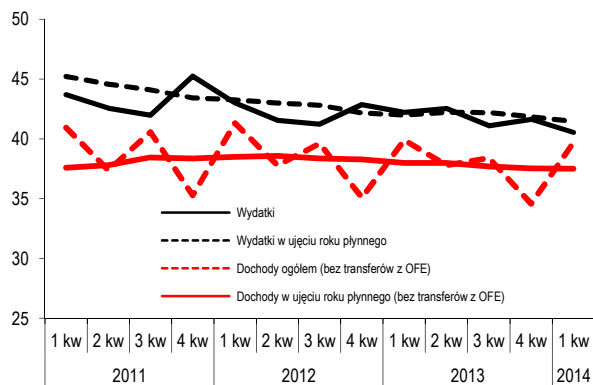
- wzrost dochodów podatkowych w ujęciu memoriałowym² nominalnie aż o 9,3% r/r, a realnie o 8,6% r/r, na który główny wpływ miał wzrost dochodów z podatków od produktów i importu, w tym w szczególności podatku VAT (wzrost nominalnie o 20,2%, a realnie o 19,4% r/r);
- wzrost wpływów ze składek na ubezpieczenia społeczne nominalnie o 3,2% r/r tj. nieznacznie poniżej tempa wzrostu funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej (ok. 3,5% r/r).

¹ W '14 r. (jesień) metodologia ESA'95 zostanie zastąpiona ESA'2010, co będzie miało wpływ na sposób rejestracji niektórych transakcji

² Zgodnie z zasadami ESA'95 dla podatków wartość memoriałową ustala się za pomocą miesięcznego przesunięcia czasowego

Spadek odnotowały natomiast dochody z tytułu własności nominalnie o 18,4% r/r, a realnie o 18,9% r/r.

Wyk. 12. Dochody i wydatki sektora GG (w % PKB)

Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

Wydatki

W I kw. '14 r. udział wydatków ogółem wyniósł 40,5% PKB i spadł 1,7 pkt. proc r/r.

Nominalny wzrost wydatków w I kw. '14 r. w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wyniósł 0,9% r/r (w ujęciu realnym wzrost o 0,3% r/r).

Na wzrost wydatków największy wpływ miały wzrosty (w ujęciu nominalnym) następujących kategorii:

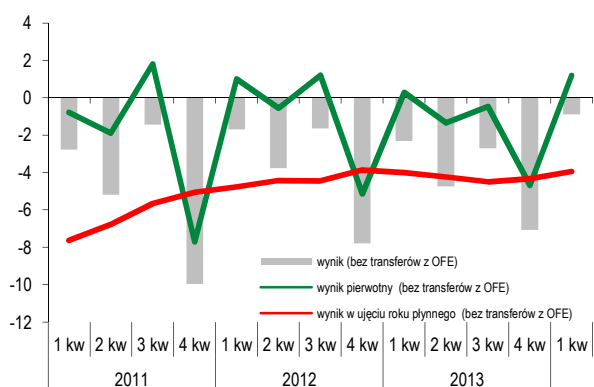
- zużycie pośrednie (wzrost o 8,3% r/r),
- inwestycje (wzrost o 4,8% r/r),
- pozostałe transfery bieżące (wzrost o 6,8% r/r).

Na ograniczenie wzrostu wydatków wpływ miał spadek kosztów obsługi długu nominalnie o 16,7% r/r oraz kosztów pracy (nominalnie o 3,4% r/r). Spadek kosztów obsługi można tłumaczyć reformą emerytalną w wyniku, której zostały umorzone skarbowe papiery wartościowe przejęte od OFE o wartości rynkowej 134,1 mld zł.

Warto podkreślić, że po raz pierwszy od początku 2012 r. zanotowano wzrost inwestycji publicznych, głównie dzięki wzrostowi nakładów w podsektorze samorządowym (wzrost inwestycji w ujęciu kasowym nominalnie o 15,2% r/r).

Wynik

Wyk. 13. Wynik sektora GG (w % PKB)

Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

Sektor instytucji rządowych i samorządowych zanotował w I kw. '14 r. wynik na poziomie 149,7 mld zł, tj. 37,7% PKB, co wynikało głównie z omawianego powyżej transferu aktywów emerytalnych z OFE. Po wyeliminowaniu tej transakcji, zgodnie z nową metodologią ESA'10, w I kw. '14 r. deficyt wyniósł 3,5 mld zł, tj. 0,9% PKB. Wynik pierwotny sektora wyniósł 4,7 mld zł, tj. 1,2% PKB.

4. Szczebel centralny wg GFSM2001

Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej w I kw. '14 r. uległy zwiększeniu o 9,0 mld zł, tj. o 8,1% r/r. Wzrost zanotowano we wpływach z podatków liczonych wraz z odsetkami (o 6,9 mld zł, tj. o 12,3% r/r), ze składek na ubezpieczenie społeczne (o 0,6 mld zł, tj. o 1,3%) oraz pozostałych wpływach (o 1,5 mld zł, tj. 29,2%). Wzrost wpływów z podatków był spowodowany m.in. obserwowaną od końca 2013 r. poprawą sytuacji gospodarczej kraju, dla wysokiej rocznej dynamiki podatku VAT w 2014 r. istotne znaczenie ma efekt statystyczny, tj. niska baza z 2013 r. Wzrost podatków dotyczył przede wszystkim podatków od dóbr i usług (o 5,3 mld zł, tj. 13,3% r/r), w tym wpływów z podatku VAT (o 4,2 mld zł, tj. 15,8% r/r), akcyzy (o 0,8 mld zł, tj. 6,0% r/r) i innych podatków od dóbr i usług (o 0,3 mld zł). Wzrosły również podatki od dochodów (o 1,5 mld zł, tj. 9,6% r/r), w tym CIT (o 1,2 mld zł, tj. 19,2% r/r) oraz PIT (o 0,3 mld zł, tj. 3,1% r/r).

Wzrost we wpływach ze składek na ubezpieczenia społeczne wynikał przede wszystkim z wyższych składek w NFZ (o 0,4 mld zł, tj. o 2,9% r/r), w FUS (o 0,1 mld zł, tj. o 0,3% r/r) i w FP (o 0,1 mld zł, tj. 4,2% r/r). Pozostałe wpływy wzrosły głównie z powodu wpływu środków do FUS z tytułu reformy OFE w kwiecie 1,9 mld zł.

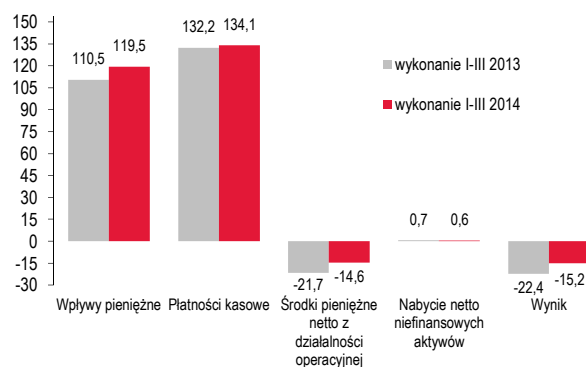
Płatności kasowe na działalność operacyjną w I kw. '14 r. uległy zwiększeniu o 1,9 mld zł, tj. o 1,4% r/r. Wysoki kwotowo wzrost zanotowano w płatnościach na zasiłki socjalne – o 2,5 mld zł, tj. o 4,0% r/r, do czego przyczynił się wzrost świadczeń wypłacanych z FUS (o 2,0 mld zł, tj. o 4,6% r/r), z NFZ (o 0,3 mld zł, tj. o 3,4% r/r) oraz z budżetu państwa (o 0,2 mld zł, tj. o 4,0% r/r). Wzrost ten wynikał m.in. z waloryzacji emerytur i rent w marcu 2014 r. Przeciętna miesięczna wysokość emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w I kw. '14 r. wzrosła o 81 zł r/r przy jednoczesnym spadku przeciętnej liczby emerytów i rencistów w tym systemie o 60 tys. osób. Natomiast przeciętna emerytura i renta rolników indywidualnych wzrosła o 41 zł r/r przy jednoczesnym spadku przeciętnej liczby emerytów i rencistów w tym systemie o 37 tys. osób.

Niewielki wzrost zanotowano w przypadku nabycia towarów i usług (o 0,2 mld zł, tj. 3,2% r/r) oraz w wynagrodzeniach łącznie ze składkami (o 0,04 mld zł, tj. 0,4% r/r).

W przypadku odsetek obejmujących koszty obsługi długu

wystąpił niewielki spadek (o 0,6 mld zł, tj. 7,4%). Pozostałe płatności również zanotowały spadek (o 0,2 mld zł, tj. o 0,4%), które dotyczyły głównie płatności poza sektor, w tym dotacji do przedsiębiorstw (o 0,5 mld zł, tj. 22,1%) oraz środków przekazanych do UE (o 0,1 mld zł, tj. 1,9%) przy jednoczesnym wzroście transferów wewnątrz sektora (o 1,0 mld zł, tj. 2,8%).

Wyk. 14. Szczebel centralny sektora instytucji rządowych i samorządowych wg metodologii GFSM2001 (w mld zł)

Źródło: MF

W I kw. '14 r. niedobór środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej zmniejszył się o 7,1 mld zł głównie ze względu na wzrost środków pieniężnych netto w budżecie państwa o 6,5 mld zł oraz w FUS o 0,6 mld zł. Nabycie netto niefinansowych aktywów zmniejszyło się o 0,1 mld zł r/r.

W efekcie deficyt skonsolidowanego szczebla centralnego w I kw. '14 r. zmniejszył się o 7,2 mld zł. Złożyły się na to: zmniejszenie deficytu w budżecie państwa (o 6,6 mld zł) i w FUS (o 0,6 mld zł) oraz wzrost nadwyżki w Funduszu Pracy (o 0,3 mld zł), przy spadku nadwyżki w NFZ (o 0,4 mld zł). Poprawa wyniku budżetu państwa była spowodowana wzrostem wpływów z podatków przy wydatkach na zbliżonym r/r poziomie. Lepszy wynik FUS wynikał głównie z wyższych dochodów (wpływ środków z tytułu reformy OFE). Poprawa wyniku w FP była spowodowana wzrostem dochodów ze składek przy mniejszych wydatkach. Spadek nadwyżki w NFZ był wynikiem istotnego wzrostu wydatków, którego nie zrównoważył wzrost składek.

5. Dług

5.1. Dług Publiczny

Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (EDP)

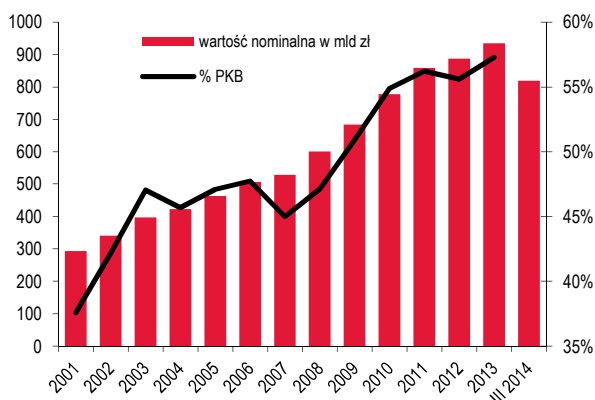
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (dług EDP) stanowi jeden z elementów kryterium fiskalnego z Maastricht.

Na koniec marca 2014 r. dług EDP wyniósł 819,0 mld zł, w tym:

- podsektora instytucji rządowych na szczeblu centralnym 751,9 mld zł,
- podsektora instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym 67,1 mld zł,
- podsektor funduszy ubezpieczeń nie posiadał zadłużenia.

W porównaniu z końcem grudnia 2013 r. dług EDP spadł o 115,6 mld zł, tj. o 12,4% (zmiana ta była głównie spowodowana umorzeniem w lutym 2014 r. skarbowych papierów wartościowych w efekcie reformy systemu emerytalnego).

Wyk. 15. Dług EDP

Źródło: MF

Największy udział w zadłużeniu EDP mają dłużne papiery wartościowe. Zadłużenie z tego tytułu wyniosło na koniec marca 2014 r. 656,0 mld zł, zaś z tytułu kredytów i pożyczek 163,0 mld zł.

99,8% zadłużenia sektora instytucji rządowych i samorządowych stanowiły instrumenty o pierwotnym terminie zapadalności powyżej jednego roku.

Państwowy dług publiczny

Na koniec marca 2014 r. zadłużenie sektora finansów publicznych, po wyeliminowaniu przepływów

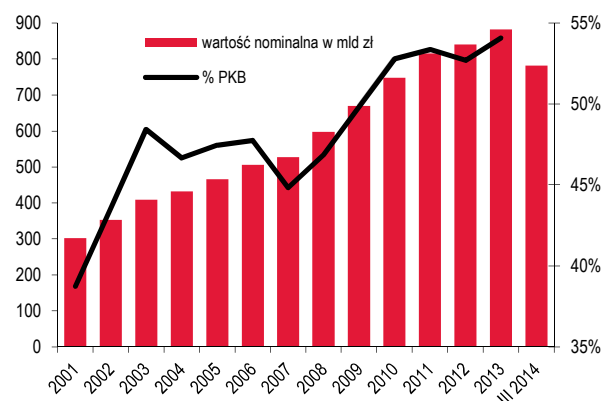
Informacja kwartalna

Nr 3 / 2014

finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora (tj. po konsolidacji), wyniosło 782,1 mld zł (spadek o 100,2 mld zł w stosunku do końca 2013 r.; podobnie jak w przypadku długu EDP spadek wynikał głównie z umorzenia obligacji skarbowych w efekcie reformy systemu emerytalnego). Na zadłużenie całego sektora finansów publicznych złożyło się:

- zadłużenie podsektora rządowego 714,0 mld zł (spadek o 99,5 mld zł, tj. o 12,2% w stosunku do końca 2013 r.),
- zadłużenie podsektora samorządowego 67,9 mld zł (spadek o 0,5 mld zł, tj. o 0,7% w stosunku do końca 2013 r.),
- zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych 0,2 mld zł (spadek o 0,2 mld zł, tj. o 57,4% w stosunku do końca 2013 r.).

Wyk. 16. Państwowy dług publiczny

Źródło: MF

Zadłużenie sektora finansów publicznych przed konsolidacją na koniec marca 2014 r. wyniosło 844,5 mld zł, w tym:

- zadłużenie podsektora rządowego 740,0 mld zł,
- zadłużenie podsektora samorządowego 73,4 mld zł,
- zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych 31,0 mld zł.

5.2. Dług Skarbu Państwa

Dług Skarbu Państwa

Dominujący udział w państwowym długu publicznym ma zadłużenie Skarbu Państwa (91,1% według stanu na koniec III 2014 r.). Na koniec marca 2014 r. zadłużenie Skarbu Państwa wyniosło 738,1 mld zł, w tym z tytułu: skarbowych papierów wartościowych, emitowanych w kraju i zagranicą łącznie 665,4 mld zł (tj. 90,2%),

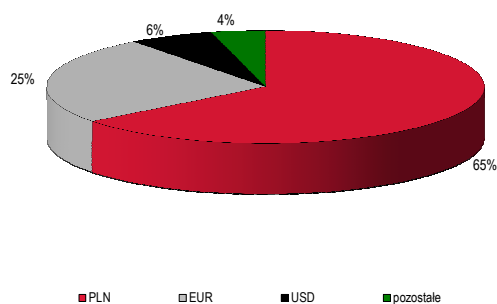

kredytów zagranicznych 61,3 mld zł (8,3%) oraz pozostałych tytułów dłużnych (głównie wolne środki jednostek sektora finansów publicznych posiadających osobowość prawną, przyjęte w depozyt przez Ministra Finansów) 11,4 mld zł. W porównaniu z końcem 2013 r. zadłużenie Skarbu Państwa spadło o 99,9 mld zł, tj. o 11,9%. Zmiana długu Skarbu Państwa od końca 2013 r. była głównie spowodowana umorzeniem w lutym 2014 r. skarbowych papierów wartościowych w efekcie reformy systemu emerytalnego – co skutkowało jednorazowym obniżeniem długu o 130,2 mld zł. Po wyłączeniu efektu umorzenia zadłużenie wzrosło o 30,3 mld zł (3,6%).

Struktura zadłużenia Skarbu Państwa

Zgodnie ze strategią zarządzania długiem sektora finansów publicznych podstawowym rynkiem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa jest krajowy rynek finansowy, w związku z czym na koniec marca 2014 r. 64,5% zadłużenia SP stanowiły zobowiązania w walucie krajowej, 25,2% zadłużenia nominowane było w EUR. Pozostała część zadłużenia nominowana była w USD, CHF oraz JPY.

Wyk. 17. Struktura walutowa zadłużenia Skarbu Państwa - stan na koniec marca 2014 r.

Źródło: MF

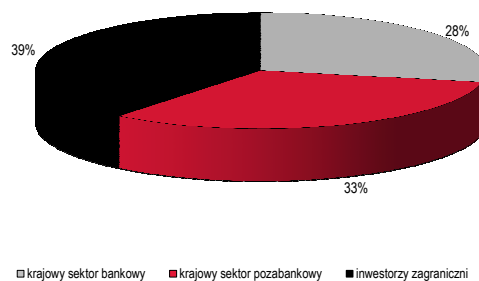
Na zadłużenie krajowe Skarbu Państwa składają się przede wszystkim zobowiązania z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych. Instrumenty rynkowe stanowiły na koniec marca 2014 r. 95,7% (całość krajowych instrumentów rynkowych stanowiły obligacje; na koniec 2013 r. instrumenty rynkowe stanowiły 96,8%).

W strukturze zadłużenia zagranicznego Skarbu Państwa dominującą pozycję stanowiły obligacje skarbowe (76,6%). Udział kredytów zagranicznych ukształtował się na poziomie 23,4%. Wśród kredytów największy

udział miały zobowiązania wobec Europejskiego Banku Inwestycyjnego (58,8% wszystkich kredytów zagranicznych) oraz wobec Banku Światowego (39,9%). W marcu 2014 r. zostały całkowicie spłacone zobowiązania wobec Klubu Paryskiego (na koniec 2013 r. stanowiły one 0,1% całości kredytów zagranicznych).

W okresie XII 2013 – III 2014 zaangażowanie inwestorów zagranicznych w krajowym długu SP spadło o 6,3 mld zł, tj. o 3,2% do poziomu 186,9 mld zł. Zadłużenie wobec podmiotów należących do krajowego sektora pozabankowego spadło o 121,4 mld zł (43,9%; efekt umorzenia obligacji skarbowych o wartości 130,2 mld zł) i wyniosło 155,0 mld zł (w tym portfele: funduszy emerytalnych stanowiły 2,3%, zakładów ubezpieczeniowych - 34,1% oraz funduszy inwestycyjnych - 29,6%). Zadłużenie wobec krajowego sektora bankowego wyniosło na koniec marca 2014 r. 134,3 mld zł (wzrost o 19,6 mld zł tj. o 17,1% w stosunku do końca 2013 r.).

Wyk. 18. Struktura podmiotowa zadłużenia krajowego Skarbu Państwa - stan na koniec marca 2014 r.

Źródło: MF

Zapadalność zadłużenia Skarbu Państwa

W okresie XII 2013 r. – III 2014 r. odnotowano spadek nominalnej wartości długu we wszystkich przedziałach zapadalności (poniżej 1 roku, od 1 do 3 lat, od 3 do 5 lat, od 5 do 10 lat, powyżej 10 lat) – na skutek umorzenia części skarbowych papierów wartościowych w lutym br. Największy spadek zanotowano w przedziałach od 3 do 5 lat (o 44,3 mld zł tj. o 24,0%) i od 5 do 10 lat (o 36,4 mld zł tj. o 12,9%) .

Średnia zapadalność długu SP na koniec marca 2014 r. wyniosła 5,40 roku, w tym długu krajowego 4,19. Według stanu na koniec grudnia 2013 r. wartości te wyniosły odpowiednio 5,33 i 4,49 roku.

ANEKS STATYSTYCZNY

TAB. 1 PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE

	jedn.	2012	2013	2012				2013				2014
				IIQ	IIIQ	IVQ	IQ	IIQ	IIIQ	IVQ	IQ	
PROCESY REALNE												
PKB	% r/r	2,0	1,6	2,5	1,4	0,7	0,4	0,8	2,0	2,7	3,4	
Eksport	% r/r	3,9	4,6	4,3	2,1	3,9	1,2	3,3	7,2	6,4	7,6	
Import	% r/r	-0,7	1,2	-1,6	-2,2	-1,4	-1,6	-1,8	4,2	4,2	6,9	
Popyt krajowy	% r/r	-0,1	0,0	-0,3	-0,6	-1,5	-1,0	-1,6	0,6	1,8	3,0	
Spożycie	% r/r	1,0	1,2	1,5	0,8	0,4	0,0	1,2	1,4	2,4	2,2	
- indywidualne	% r/r	1,3	0,8	1,8	0,7	0,4	0,0	0,1	1,0	2,1	2,6	
- publiczne	% r/r	0,2	2,8	0,4	1,2	0,6	0,1	5,0	3,0	3,1	0,7	
Akumulacja	% r/r	-4,0	-4,7	-6,9	-5,9	-6,0	-7,0	-13,5	-2,9	0,2	8,5	
- nakłady brutto na środki trwałe	% r/r	-1,6	-0,2	0,5	-2,4	-4,6	-2,4	-3,3	0,5	2,0	10,7	
PKB w cenach bieżących	mld zł	1 596	1 636	389	394	442	378	396	406	456	397	
Produkcja sprzedana przemysłu *	% r/r	0,5	2,1	2,6	-0,3	-3,0	-2,0	1,2	5,0	4,5	4,9	
Produkcja budowlano-montażowa *	% r/r	-6,3	-11,1	2,6	-10,8	-11,9	-15,4	-23,1	-7,1	-0,2	8,8	
CENY												
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych	% r/r	3,7	0,9	4,0	3,9	2,9	1,3	0,5	1,1	0,7	0,6	
Dynamika cen produkcji sprzedanej przemysłu	% r/r	3,3	-1,3	4,7	2,8	-0,1	-0,8	-2,0	-1,1	-1,3	-1,2	
Deflator PKB	% r/r	2,4	0,9	3,1	3,1	1,5	1,7	0,9	0,8	0,3	1,6	
WYNAGRODZENIA												
Dynamika realna:												
Przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej	% r/r	0,0	2,5	-0,1	-1,1	0,0	1,3	2,8	2,9	2,9	3,5	
w tym: w sektorze przedsiębiorstw	% r/r	-0,3	2,0	-0,9	-1,2	-0,1	0,8	2,4	2,2	2,6	3,6	
Przeciętna emerytura i renta												
- z pozarolniczego systemu ubezpieczeń	% r/r	1,7	4,6	1,6	1,6	2,5	4,4	4,8	4,3	4,8	3,7	
- rolników indywidualnych	% r/r	3,1	5,4	3,5	3,6	4,7	6,4	5,3	4,7	5,2	3,1	
RYNEK PRACY												
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej**	% r/r	-0,8	-0,8	0,2	-0,1	-0,3	-0,7	-1,1	-1,2	-1,2	-0,3	
w tym: w sektorze przedsiębiorstw	% r/r	0,1	-1,0	0,3	0,0	-0,6	-0,8	-1,2	-1,2	-0,8	0,1	
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (koniec okresu)	tys. osób	2 137	2 158	1 964	1 979	2 137	2 315	2 109	2 083	2 158	2 182	
Stopa bezrobocia rejestrowanego (koniec okresu)	%	13,4	13,4	12,3	12,4	13,4	14,3	13,2	13,0	13,4	13,5	
KURS WALUTOWY												
PLN/USD (średnio w okresie)	PLN	3,26	3,16	3,32	3,31	3,17	3,15	3,22	3,21	3,07	3,05	
PLN/EUR (średnio w okresie)	PLN	4,18	4,20	4,26	4,14	4,11	4,16	4,20	4,25	4,18	4,18	
STOPY PROCENTOWE												
Stopy procentowe w ujęciu nominalnym												
- operacji otwartego rynku (średnio w okresie)	%	4,6	3,0	4,6	4,8	4,5	3,7	3,0	2,5	2,5	2,5	
BILANS PŁATNICZY ***												
Rachunek obrotów bieżących	mln EUR	-14 191	-5 328	-2 558	-3 606	-3 368	-2 313	486	-2 086	-1 415	-766	
Saldo obrotów towarowych	mln EUR	-5 175	2 309	-1 641	-419	-1 050	-139	1 203	1 094	151	1 159	
Saldo obrotów bieżących do PKB	%	-3,7	-1,4	-4,8	-4,4	-3,7	-3,1	-2,3	-1,9	-1,4	-1,0	
Zmiana oficjalnych aktywów rezerwowych ("-" przyrost)	mln EUR	-8 737	-756	-3 526	-1 872	-2 607	-1 946	-1 188	1 729	649	3 261	
Dynamika nominalna:												
- eksport (EUR)	% r/r	5,9	5,0	2,1	6,0	10,3	3,2	5,5	6,5	5,0	9,1	
- import (EUR)	% r/r	2,3	0,0	-2,0	0,5	5,5	-2,0	-2,2	2,4	1,8	5,6	

* dane roczne dla przemysłu i budownictwa dla roku 2012 i 2013 dotyczą pełnej zbiorowości; dynamiki kwartalne dla budownictwa zostały policzone na podstawie danych miesięcznych

** dane kwartalne nie obejmują pełnej zbiorowości (bez jednostek małych)

*** dane w % PKB w ujęciu płynnego roku

TAB. 2. PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg sprawozdawczości krajowej)

jedn.	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012	V 2012	VI 2012	VII 2012	VIII 2012	IX 2012	X 2012	XI 2012	XII 2012	I 2013	II 2013	III 2013	IV 2013	V 2013	VI 2013	VII 2013	VIII 2013	IX 2013	X 2013	XI 2013	XII 2013	I 2014	II 2014	III 2014	
BUDŻET PAŃSTWA																												
Dochody	mln zł	26 978	19 270	17 273	30 369	19 665	28 166	24 344	23 475	24 381	24 111	24 867	24 695	25 915	16 886	18 520	25 568	20 904	25 941	24 767	22 408	23 450	27 163	24 285	23 346	29 275	19 445	18 255
Podatkowe	mln zł	25 480	17 943	15 670	27 730	17 845	17 509	20 973	20 550	19 563	22 112	22 085	20 816	23 794	15 580	16 287	22 927	17 794	17 644	22 273	20 081	19 999	23 562	21 401	20 310	27 588	18 046	16 411
Niepodatkowe	mln zł	1 483	1 251	1 511	2 582	1 569	10 619	3 312	2 889	4 508	1 968	2 474	2 976	2 091	1 297	2 055	2 801	2 750	8 261	2 484	2 063	3 435	3 586	2 529	2 624	1 676	1 369	1 838
Środki z Unii Europejskiej	mln zł	15	77	91	57	251	38	59	36	310	31	308	903	30	178	-161	360	36	10	264	16	15	355	413	12	30	6	
Wydatki	mln zł	32 280	30 484	23 726	32 221	21 826	22 270	27 598	22 048	22 598	37 189	21 138	24 625	34 356	30 130	21 288	32 832	20 138	20 863	24 843	23 270	26 282	37 000	23 373	26 971	31 876	28 562	24 028
Bieżące	mln zł	3 358	5 226	4 648	4 840	4 374	4 267	4 280	4 347	4 393	4 658	5 035	7 803	3 480	5 415	5 068	5 085	4 534	4 350	4 452	4 253	4 328	4 631	5 114	7 712	3 440	5 418	5 096
Majątkowe	mln zł	112	522	298	408	547	755	901	847	936	1 347	1 540	5 357	263	411	450	505	452	806	1 221	1 038	859	1 077	1 390	4 405	213	432	585
Obsługa długu publicznego	mln zł	5 226	2 088	1 474	8 964	772	1 242	5 303	890	2 631	11 516	1 351	652	5 500	1 949	1 452	9 718	652	1 631	4 274	859	2 615	11 940	651	1 221	5 130	1 178	1 542
Środki własne Unii Europejskiej	mln zł	1 417	4 151	1 540	1 482	1 350	785	827	1 308	1 475	1 196	921	-509	2 242	3 401	1 415	1 364	1 391	1 385	1 359	1 404	1 396	796	799	1 179	1 695	3 737	1 480
Finansowanie projektów z udziałem środków UE	mln zł	1 651	1 113	1 317	702	530	593	577	765	597	875	944	1 137	1 648	1 115	923	706	776	760	625	658	626	691	746	1 026	1 097	1 093	864
Pozostałe	mln zł	20 517	17 385	14 448	15 824	14 253	14 629	15 709	13 892	12 566	17 598	11 347	10 186	21 223	17 840	11 980	15 454	12 333	11 931	12 911	15 059	16 458	17 866	14 673	11 429	20 302	16 704	14 461
Wynik	mln zł	-5 302	-11 214	-6 453	-1 851	-2 161	5 895	-3 253	1 427	1 783	-13 077	3 729	70	-8 441	-13 244	-2 768	-7 264	766	5 078	-76	-861	-2 832	-9 838	912	-3 625	-2 601	-9 117	-5 773
BUDŻET PAŃSTWA																												
Dochody	mln zł	26 978	46 248	63 521	93 890	113 555	141 721	166 065	189 541	213 922	238 033	262 900	287 595	25 915	42 801	61 321	86 888	107 792	133 733	158 500	180 908	204 358	231 521	255 805	279 151	29 275	48 720	66 975
Podatkowe	mln zł	25 480	43 423	59 093	86 822	104 667	122 176	143 149	163 699	183 262	205 374	227 459	248 275	23 794	39 374	55 661	78 588	96 382	114 026	136 299	156 380	176 379	199 941	221 341	241 651	27 588	45 634	62 045
Niepodatkowe	mln zł	1 483	2 734	4 245	6 827	8 396	19 015	22 327	25 217	29 724	31 693	34 167	37 143	2 091	3 389	5 443	8 244	10 995	19 255	21 740	23 803	27 237	30 823	33 352	35 976	1 676	3 044	4 882
Środki z Unii Europejskiej	mln zł	15	92	183	240	492	530	589	625	935	967	1 274	2 177	30	39	217	56	416	452	462	725	742	757	1 112	1 524	12	42	48
Wydatki	mln zł	32 280	62 764	86 489	118 710	140 536	162 806	190 404	212 452	235 051	272 239	293 377	318 002	34 356	64 486	85 774	118 605	138 743	159 607	184 449	207 719	234 001	271 002	294 374	321 345	31 876	60 438	84 466
Bieżące	mln zł	3 358	8 584	13 232	18 072	22 446	26 713	30 993	35 340	39 733	44 391	49 426	57 228	3 480	8 895	13 962	19 047	23 581	27 931	32 383	36 636	40 964	45 595	50 709	58 421	3 440	8 857	13 954
Majątkowe	mln zł	112	633	931	1 339	1 887	2 642	3 543	4 390	5 326	6 673	8 213	13 570	263	674	1 124	1 630	2 081	2 887	4 108	5 146	6 005	7 082	8 472	12 877	213	645	1 230
Obsługa długu publicznego	mln zł	5 226	7 314	8 788	17 752	18 524	19 766	25 070	25 959	28 590	40 106	41 457	42 109	5 500	7 448	8 900	18 618	19 270	20 901	25 175	26 034	28 649	41 239	42 460	5 130	6 308	7 851	
Środki własne Unii Europejskiej	mln zł	1 417	5 567	7 108	8 589	9 940	10 725	11 552	12 860	14 335	15 531	16 452	15 942	2 242	5 643	7 058	8 422	9 813	11 198	12 557	13 960	15 356	16 152	16 951	18 129	1 695	5 432	6 912
Finansowanie projektów z udziałem środków UE	mln zł	1 651	2 764	4 081	4 783	5 313	5 906	6 483	7 248	7 845	8 720	9 664	10 801	1 648	2 762	3 685	4 391	5 167	5 927	6 553	7 211	7 837	8 528	9 274	10 300	1 097	2 190	3 054
Pozostałe	mln zł	20 517	37 901	52 349	68 173	82 426	97 055	112 763	126 655	139 221	156 820	168 166	178 352	21 223	39 064	51 044	66 498	78 831	90 762	103 673	118 732	135 190	153 056	167 729	179 158	20 302	37 006	51 466
Wynik	mln zł	-5 302	-16 516	-22 969	-24 820	-26 981	-21 086	-24 339	-22 912	-21 129	-34 206	-30 477	-30 407	-8 441	-21 685	-24 453	-31 717	-30 951	-25 874	-25 950	-26 811	-29 643	-39 481	-38 569	-42 194	-2 601	-11 718	-17 491

* Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń - grudzień 2013 r.

TAB. 3. PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg ESA'95)

SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH															
		IVQ 2010	IQ 2011	IIQ 2011	IIIQ 2011	IVQ 2011	IQ 2012	IIQ 2012	IIIQ 2012	IVQ 2012	IQ 2013	IIQ 2013	IIIQ 2013	IVQ 2013	IQ 2014
Dochody	mld zł	140,3	142,8	138,2	152,9	152,5	153,2	147,1	156,2	155,0	151,0	149,8	155,7	157,5	310,8
Podatkowe	mld zł	80,1	78,5	72,0	81,7	85,1	81,5	71,3	80,0	87,8	75,2	72,9	83,5	90,1	82,2
Składki na ubezpieczenia społeczne	mld zł	36,5	41,6	43,3	47,5	42,1	50,3	49,0	48,6	47,8	51,3	50,0	49,5	48,8	52,9
Pozostałe	mld zł	23,7	22,7	22,9	23,6	25,2	21,4	26,8	27,7	19,3	24,5	26,9	22,7	18,6	175,7
Wydatki	mld zł	190,6	152,5	157,4	158,3	195,6	159,4	161,7	162,6	189,4	159,7	168,5	166,6	189,7	161,1
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mld zł	42,0	34,2	36,1	35,2	43,1	35,4	36,4	35,7	43,0	37,1	38,6	36,7	40,1	35,8
Zużycie pośrednie	mld zł	23,9	23,2	20,1	18,9	24,9	22,7	22,0	20,9	25,2	20,6	22,5	22,1	30,4	22,4
Świadczenia socjalne	mld zł	59,8	62,0	62,0	62,2	62,1	64,1	65,2	65,3	67,6	68,5	68,5	69,6	70,4	70,9
Odsetki	mld zł	11,4	6,9	12,2	12,2	9,7	9,9	12,5	11,2	11,7	9,8	13,4	9,0	10,9	8,2
Inwestycje	mld zł	39,6	8,2	16,6	19,9	42,6	8,2	15,5	17,7	31,8	7,5	12,0	15,6	28,0	7,9
Pozostałe	mld zł	14,0	17,9	10,5	10,0	13,1	19,1	10,2	11,9	10,1	16,1	13,5	13,6	9,9	16,0
Spożycie	mld zł	74,8	66,8	65,8	63,9	78,2	68,3	68,8	66,7	80,6	69,3	72,9	69,5	83,4	70,2
Wynik	mld zł	-50,3	-9,6	-19,2	-5,4	-43,1	-6,2	-14,6	-6,4	-34,4	-8,7	-18,8	-10,9	-32,2	149,7
SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH															
		IVQ 2010	IQ 2011	IIQ 2011	IIIQ 2011	IVQ 2011	IQ 2012	IIQ 2012	IIIQ 2012	IVQ 2012	IQ 2013	IIQ 2013	IIIQ 2013	IVQ 2013	IQ 2014
Dochody	% r/r	111,8	107,8	110,1	114,5	108,7	107,2	106,4	102,2	101,6	98,6	101,8	99,7	101,6	205,9
Podatkowe	% r/r	108,0	108,9	112,6	109,6	106,3	103,8	99,1	97,9	103,2	92,2	102,3	104,4	102,6	109,3
Składki na ubezpieczenia społeczne	% r/r	103,4	103,8	105,6	120,7	115,5	121,0	113,0	102,2	113,5	102,0	102,0	102,0	102,0	103,2
Pozostałe	% r/r	147,4	112,1	111,3	120,6	106,3	94,0	117,0	117,0	76,5	114,8	100,3	82,0	96,2	716,5
Wydatki	% r/r	109,4	106,6	101,3	103,0	102,6	104,6	102,8	102,7	96,8	100,2	104,2	102,5	100,2	100,9
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	% r/r	108,9	102,8	103,1	103,2	102,8	103,5	100,9	101,5	99,7	104,7	106,0	102,9	93,2	96,6
Zużycie pośrednie	% r/r	119,9	104,3	99,5	85,8	104,3	97,7	109,5	110,8	101,2	90,9	102,6	105,7	120,4	108,3
Świadczenia socjalne	% r/r	105,3	103,4	101,3	103,2	103,8	103,4	105,2	105,1	108,8	106,9	105,0	106,6	104,2	103,5
Odsetki	% r/r	112,5	94,3	104,3	158,1	85,5	143,9	102,5	91,5	120,4	98,9	107,6	80,5	93,4	83,3
Inwestycje	% r/r	114,5	115,5	112,9	108,9	107,7	99,5	93,3	88,9	74,5	92,2	77,6	88,3	88,2	104,8
Pozostałe	% r/r	97,5	136,1	82,8	88,3	93,7	106,5	97,4	118,9	77,1	84,5	132,1	114,3	97,8	99,2
Spożycie	% r/r	110,8	104,5	101,7	98,4	104,5	102,2	104,6	104,4	103,0	101,6	105,9	104,2	103,6	101,2

TAB. 4. PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSOW PUBLICZNYCH (wg ESA'95)

		SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH													
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dochody	mld zł	283,3	300,4	317,5	324,5	344,3	387,1	426,5	474,3	504,4	499,8	531,8	586,5	611,5	613,9
Podatkowe	mld zł	147,5	146,8	161,4	165,7	179,1	202,6	230,7	267,2	290,7	273,0	290,9	317,6	320,9	322,0
Składki na ubezpieczenia społeczne	mld zł	96,3	104,4	104,6	107,9	114,0	121,1	129,1	140,6	144,6	152,4	157,0	174,6	195,7	199,5
Pozostałe	mld zł	39,5	49,2	51,5	50,8	51,2	63,4	66,7	66,4	69,2	74,4	83,9	94,3	94,9	92,4
Wydatki	mld zł	305,8	341,5	357,9	376,7	394,1	427,1	465,0	496,4	551,4	600,2	642,7	663,7	673,2	684,6
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mld zł	75,1	83,3	87,0	90,0	93,0	98,8	104,1	113,2	127,6	138,6	144,3	148,6	150,6	152,5
Zużycie pośrednie	mld zł	44,3	47,2	49,1	50,9	53,5	57,3	63,6	70,6	78,9	76,5	88,3	87,1	90,8	95,7
Świadczenia socjalne	mld zł	133,6	146,9	152,7	159,6	167,6	172,5	183,9	190,6	205,6	227,0	241,2	248,2	262,1	277,0
Odsetki	mld zł	22,5	24,3	23,4	25,1	25,5	27,5	28,1	27,2	28,4	35,5	38,1	41,0	45,3	43,2
Inwestycje	mld zł	17,9	26,7	28,3	28,6	31,9	34,4	41,9	49,0	58,6	70,1	79,7	87,3	73,1	63,2
Pozostałe	mld zł	9,0	9,7	14,6	19,8	16,9	31,0	37,3	38,6	44,5	45,3	44,4	44,6	45,4	47,4
Spożycie	mld zł	129,8	139,5	144,7	152,8	162,7	177,8	193,7	211,6	236,2	248,9	268,4	274,8	284,4	295,2
Wynik	mld zł	-22,5	-41,1	-40,3	-52,2	-49,8	-40,0	-38,5	-22,1	-47,0	-100,4	-110,9	-77,3	-61,7	-70,7
	%PKB	-3,0	-5,3	-5,0	-6,2	-5,4	-4,1	-3,6	-1,9	-3,7	-7,5	-7,8	-5,1	-3,9	-4,3

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Wydatki wg. COFOG	mld zł	357,9	376,7	394,1	427,1	465,0	496,4	551,4	600,2	643,6	662,9	673,9
1. Działalność ogólnopaństwowa	mld zł	48,5	52,8	58,1	61,5	63,4	65,8	69,4	77,7	83,8	89,0	94,9
2. Obrona narodowa	mld zł	9,6	9,2	8,7	9,7	11,4	16,2	17,7	14,5	19,0	18,1	19,1
3. Bezpieczeństwo i porządek publiczny	mld zł	12,1	14,3	14,6	16,8	19,2	21,5	24,8	26,2	27,3	27,8	27,7
4. Sprawy gospodarcze	mld zł	28,5	28,6	31,3	38,1	47,5	55,1	63,6	74,1	82,8	85,2	74,2
5. Ochrona środowiska	mld zł	4,7	4,8	5,1	6,0	6,6	6,6	7,9	9,2	10,2	10,4	9,0
6. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	mld zł	13,2	13,0	13,4	14,5	13,7	14,0	14,7	15,5	11,6	13,4	13,2
7. Ochrona zdrowia	mld zł	35,2	36,2	38,4	43,5	49,1	53,5	64,4	69,0	70,7	72,2	73,7
8. Organizacja wypoczynku, kultura i religia	mld zł	8,6	8,1	9,0	10,2	12,1	13,1	16,6	17,8	19,5	19,6	18,6
9. Edukacja	mld zł	49,2	51,1	52,9	60,0	63,1	66,8	73,2	75,0	80,0	84,6	87,1
10. Ochrona socjalna	mld zł	148,3	158,6	162,6	166,8	178,8	183,9	198,9	221,1	238,7	242,6	256,5

TAB. 6. PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg metodologii GFSM2001)

SKONSOLIDOWANY SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH (wg metodologii GFSM2001)												
	jedn.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dochody	mln zł	313 396	324 175	347 171	382 843	416 402	463 651	498 887	498 038	533 478	585 899	608 905
Podatki	mln zł	162 992	168 488	181 676	203 866	228 537	268 878	291 832	274 131	292 154	319 086	322 418
Składki na ubezpieczenia społeczne	mln zł	103 445	108 066	113 750	120 839	128 887	140 422	144 337	152 085	156 981	175 472	196 467
Pozostałe	mln zł	46 959	47 621	51 745	58 138	58 978	54 351	62 718	71 822	84 343	91 341	90 020
Wydatki	mln zł	349 177	367 043	389 883	409 241	435 690	461 284	514 144	552 428	590 618	604 557	628 874
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mln zł	86 573	89 637	94 205	98 870	104 345	112 867	127 677	138 475	143 937	147 185	150 491
Nabycie towarów i usług	mln zł	47 344	49 965	53 404	55 605	60 855	69 163	78 063	72 780	87 380	87 348	87 527
Odsetki	mln zł	24 271	25 439	25 744	27 523	25 888	24 145	30 530	34 904	36 754	40 058	43 798
Zasilki socjalne	mln zł	154 927	161 356	169 518	170 946	183 471	190 261	206 425	228 507	241 168	248 147	262 186
Pozostałe	mln zł	36 062	40 646	47 012	56 297	61 131	64 848	71 449	77 762	81 379	81 819	84 872
Saldo operacyjne netto	mln zł	-35 781	-42 868	-42 712	-26 398	-19 288	2 367	-15 257	-54 390	-57 140	-18 658	-19 969
Nabycie netto niefinansowych aktywów	mln zł	5 498	6 278	8 953	12 769	17 700	22 840	32 451	42 667	55 534	58 140	40 947
Wierzytelności/zobowiązania netto	mln zł	-41 279	-49 146	-51 665	-39 167	-36 988	-20 473	-47 708	-97 057	-112 674	-76 798	-60 916

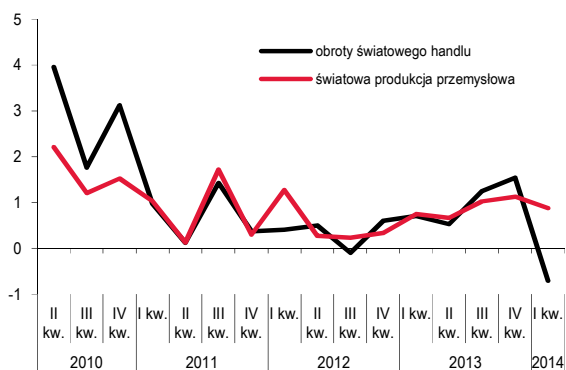
TAB. 9 ZADŁUŻENIE SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

		ZADŁUŻENIE SKARBU PAŃSTWA (wg nominatu)															
	jedn.	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	XII 2009	XII 2010	XII 2011	III 2012	VI 2012	IX 2012	XII 2012	III 2013	VI 2013	IX 2013	XII 2013	III 2014
Zadłużenie Skarbu Państwa	mln zł	440 167	478 526	501 531	569 946	631 506	701 851	771 128	780 857	799 184	791 718	793 854	825 791	844 256	847 710	838 025	738 150
Dług krajowy	mln zł	315 479	352 328	380 409	420 020	462 734	507 011	524 690	544 962	548 350	546 256	542 970	572 769	585 624	589 708	584 273	476 193
obligacje rynkowe	mln zł	278 381	317 046	350 868	360 815	405 412	471 292	495 211	517 576	519 527	518 597	519 999	545 810	563 904	570 401	565 704	455 681
bony skarbowe	mln zł	24 400	25 800	22 586	50 403	47 545	27 966	12 014	10 835	11 662	9 665	6 110	8 433	3 084	0	0	0
obligacje oszczędnościowe	mln zł	8 620	7 205	6 319	7 897	9 317	7 618	7 060	7 091	7 374	7 389	7 368	7 328	7 314	7 462	8 634	9 088
obligacje nierynkowe	mln zł	565	483	396	307	211	108	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostały dług krajowy	mln zł	3 513	1 778	223	597	250	26	10 404	9 460	9 787	10 604	9 492	11 198	11 322	11 844	9 935	11 425
Dług zagraniczny	mln zł	124 689	126 215	121 139	149 926	168 773	194 840	246 438	235 895	250 833	245 462	250 884	253 022	258 632	258 003	253 752	261 956
Dług z tytułu SPW	mln zł	83 862	90 639	92 254	121 156	134 065	155 468	195 271	186 735	200 109	193 713	199 955	198 442	203 587	196 611	193 782	200 674
obligacje typu Brady	mln zł	3 891	1 761	1 319	1 009	847	880	1 015	926	1 006	944	0	0	0	0	0	0
obligacje zagraniczne	mln zł	79 970	88 878	90 935	120 148	133 218	154 588	194 256	185 808	199 103	192 769	199 955	198 442	203 587	196 611	193 782	200 674
Dług z tytułu kredytów	mln zł	40 827	35 559	28 868	28 588	34 708	39 371	51 167	49 160	50 724	51 740	50 929	54 580	55 045	61 391	59 970	61 282
Klub Paryski	mln zł	25 153	17 941	10 526	3 173	326	307	272	234	213	205	136	131	86	41	37	0
Międzynarodowe Instytucje Finansowe	mln zł	15 261	17 378	18 153	24 997	34 186	38 875	50 717	48 794	50 363	51 417	50 688	54 369	54 881	61 295	59 884	61 248
w tym: Europejski Bank Inwestycyjny	mln zł	9 340	11 365	13 042	19 266	20 846	22 361	30 295	29 564	30 904	29 505	29 130	32 353	32 205	34 831	34 025	36 021
pozostałe	mln zł	413	240	188	418	196	190	178	132	148	118	104	80	78	55	50	34
Pozostały dług zagraniczny	mln zł	0	17	18	182	0	1	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0

więcej danych: <http://www.finance.mf.gov.pl/pl/zadluzenie-skarbu-panstwa>

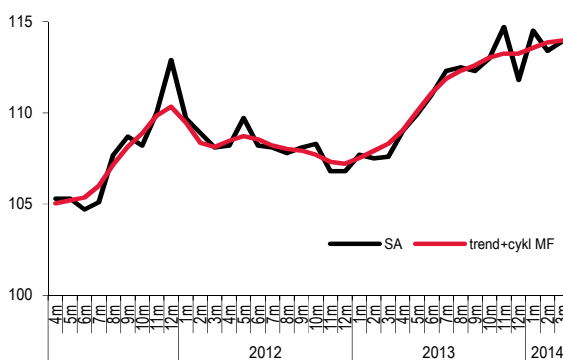
Aneks - wykresy

Wykr.1. Obroty światowego handlu i światowa produkcja przemysłowa (kw/kw, sa)

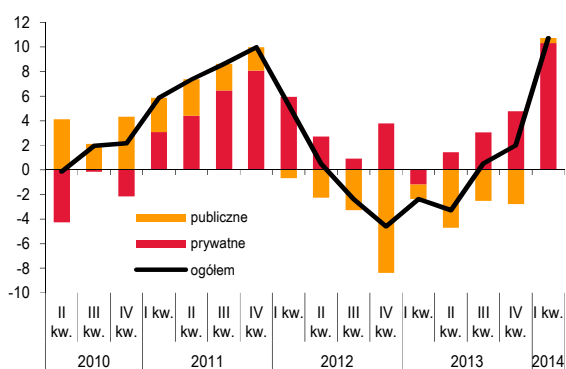
Źródło: Eurostat

Wyk. 2. Produkcja sprzedana przemysłu (i2005=100, oczyszczona z wahań sezonowych i nieregularnych)

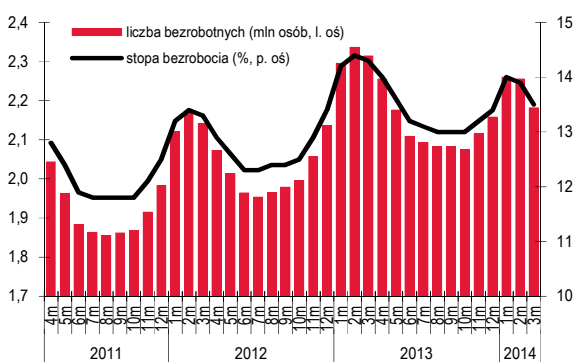
Źródło: Eurostat

Wyk. 3. Wpływ inwestycji prywatnych i publicznych na inwestycje ogółem (cs, r/r)

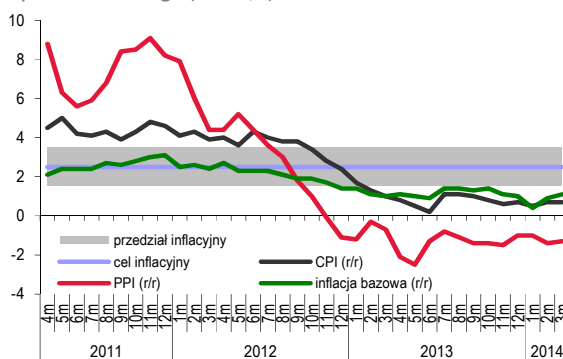

Źródło: Obliczenia MF na podstawie danych GUS

Wyk. 4. Bezrobocie rejestrowane

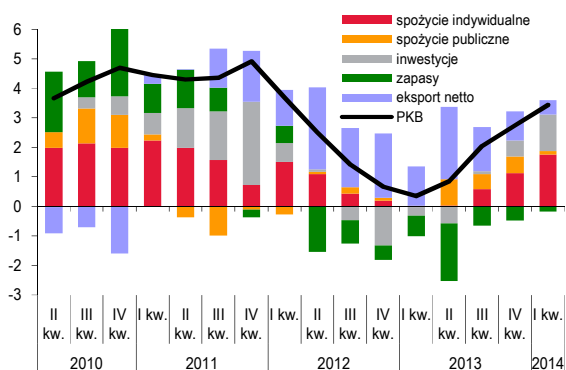

Wyk. 6. Dynamika cen konsumpcyjnych (CPI), cen przemysłowych (PPI) oraz inflacji bazowej po wyłączeniu cen żywności i energii (w % r/r)

Źródło: GUS, NBP

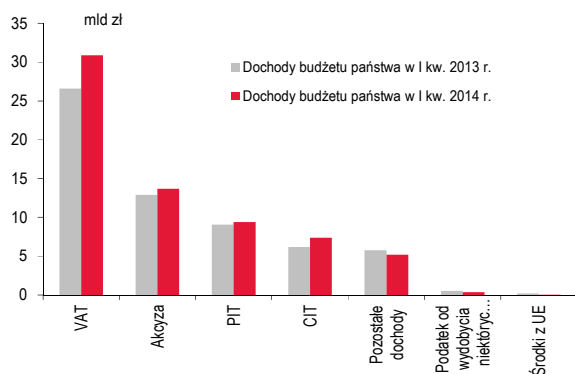
Wyk. 5. Wkład we wzrost PKB (w p.p. r/r) – strona popytowa

Źródło: Obliczenia MF na podstawie danych GUS

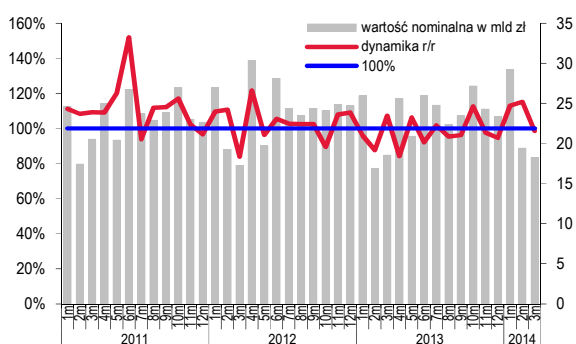
Aneks - wykresy

Wyk. 7. Dochody budżetu państwa w 2012 r. oraz 2013 r.

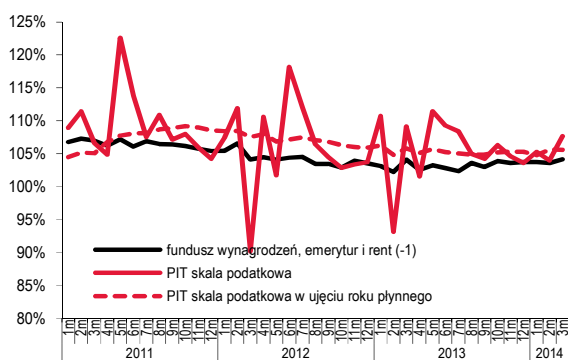
Źródło: MF

Wyk. 8. Dochody budżetu państwa ogółem

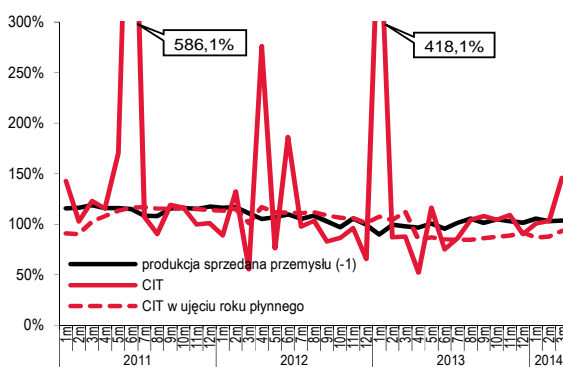
Źródło: MF

Wyk. 9. Dochody z podatku PIT (zasady ogólne) i fundusz wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, emerytur i rent (dynamiki nominalne)

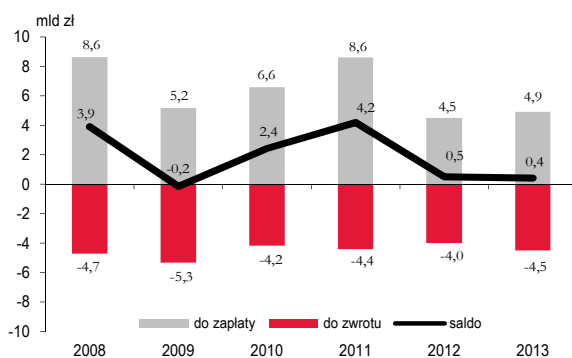
Źródło: MF

Wyk. 10. Dochody z podatku CIT i produkcja sprzedana przemysłu (dynamiki nominalne)

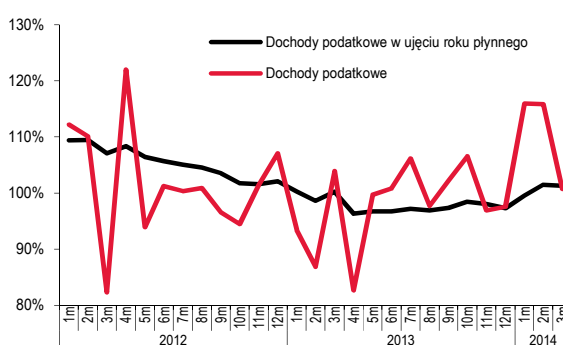
Źródło: MF

Wyk. 11. Rozliczenie roczne z podatku CIT

Źródło: MF

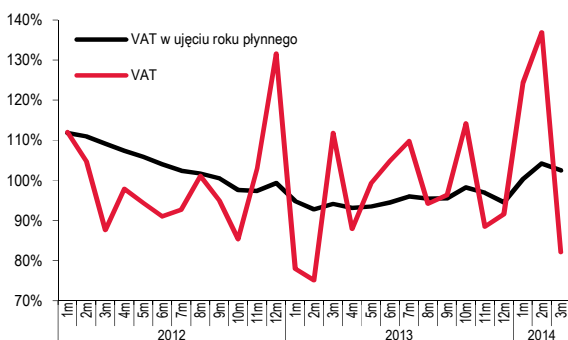
Wyk. 12. Dynamika wpływów podatkowych (r/r)

Źródło: MF

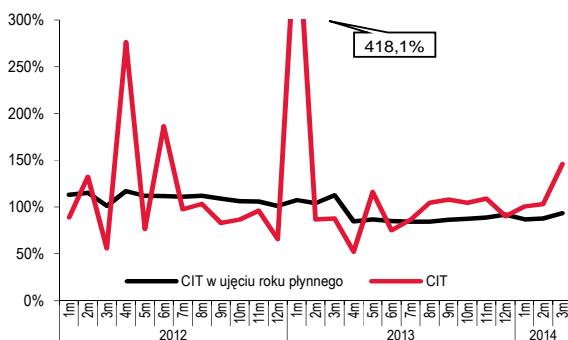
Aneks - wykresy

Wyk. 13. Dynamika wpływów z podatku VAT (r/r)

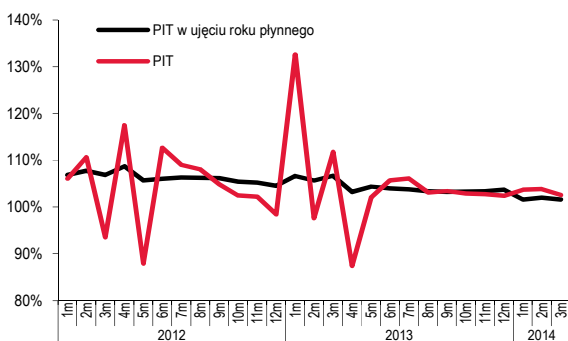
Źródło: MF

Wyk. 14. Dynamika wpływów z podatku CIT (r/r)

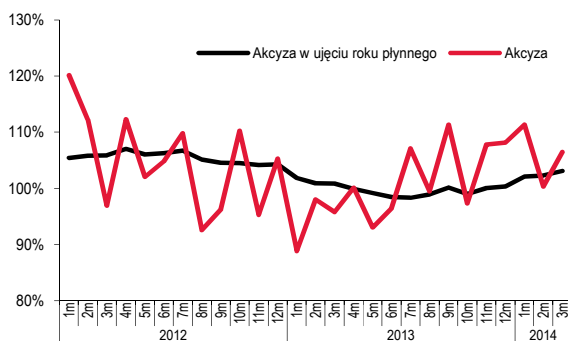
Źródło: MF

Wyk. 15. Dynamika wpływów z podatku PIT (r/r)

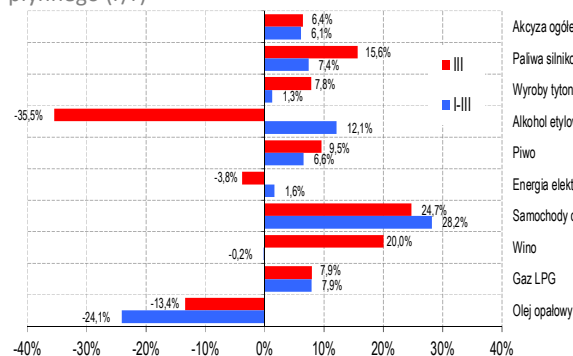
Źródło: MF

Wyk. 16. Dynamika wpływów z podatku akcyzowego (r/r)

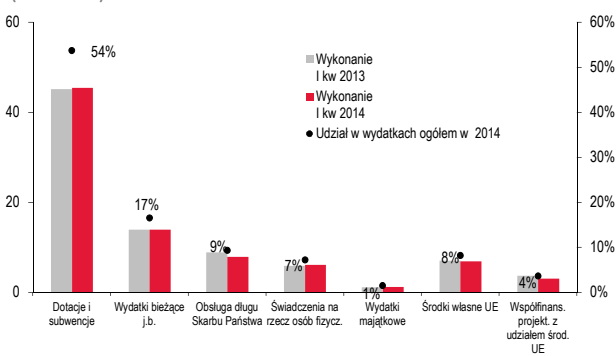
Źródło: MF

Wyk. 17. Dynamika wpływów z akcyzy w ujęciu roku plynego (r/r)

Źródło: MF

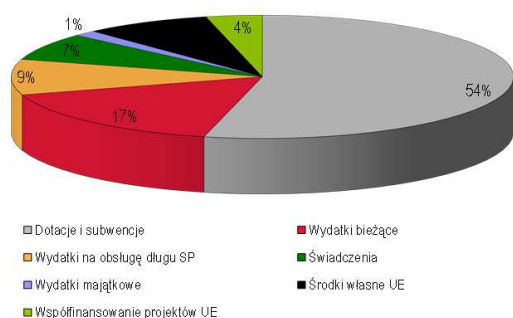
Wyk. 18. Realizacja wydatków budżetu państwa wg grup (w mld zł)

Źródło: MF

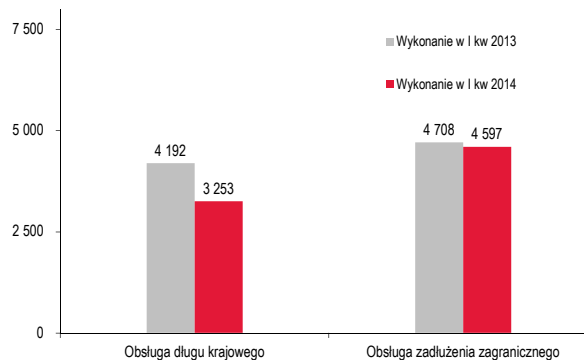
Aneks - wykresy

Wyk. 19. Struktura wydatków budżetu państwa w I kw. 2014 r.

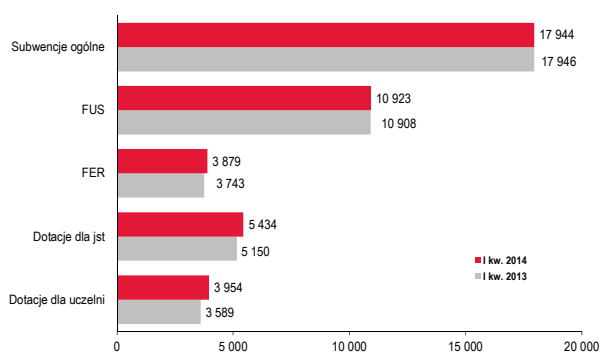
Źródło: MF

Wyk. 20. Obsługa długu Skarbu Państwa (w mln zł)

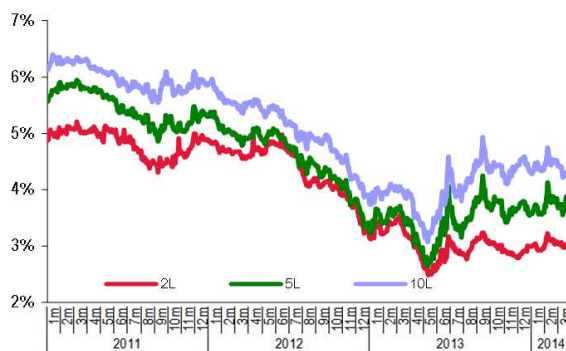
Źródło: MF

Wyk. 21. Dotacje i subwencje (w mln zł)

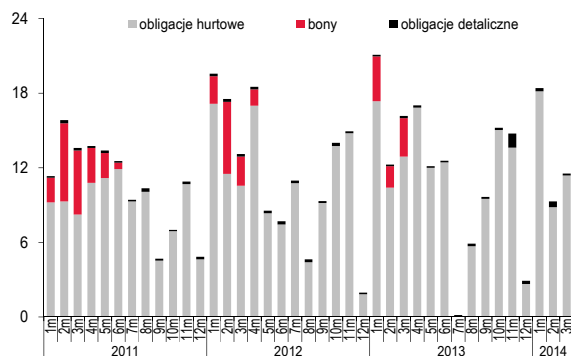
Źródło: MF

Wyk. 22. Rentowności SPW - rynek wtórny

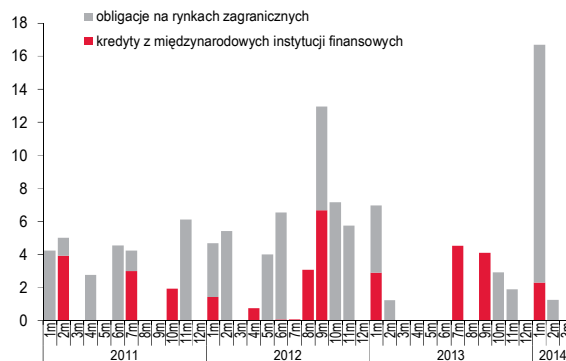
Źródło: MF

Wyk. 23. Sprzedaż obligacji hurtowych, detalicznych oraz bonów skarbowych – wartość nominalna (mld zł)

Źródło: MF

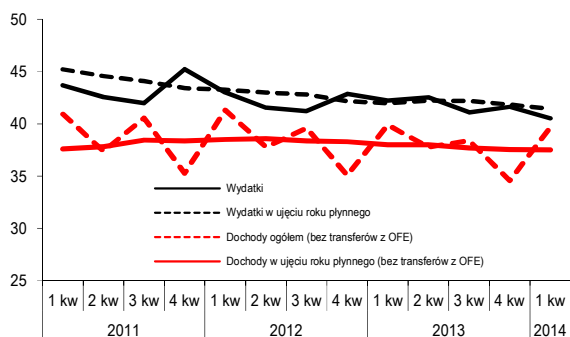
Wyk. 24. Finansowanie potrzeb pożyczkowych na rynkach zagranicznych (mld zł)

Źródło: MF

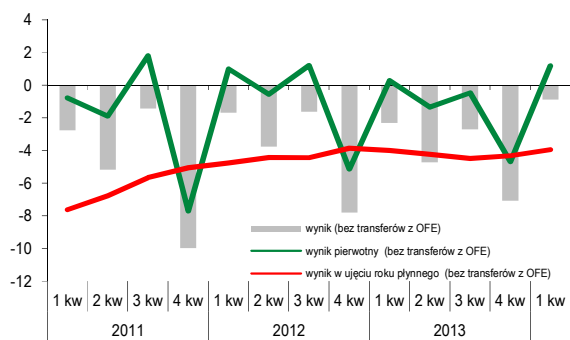
Aneks - wykresy

Wyk. 25. Dochody i wydatki sektora GG (w % PKB)

Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

Wyk. 27. Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych (w % PKB)

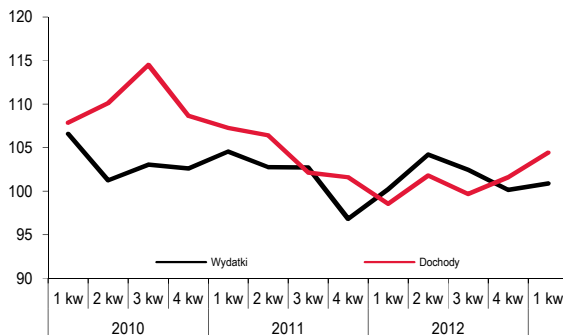
Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

Wyk. 29. Wynik szczebla centralnego wg GFSM2001 (w mld zł)

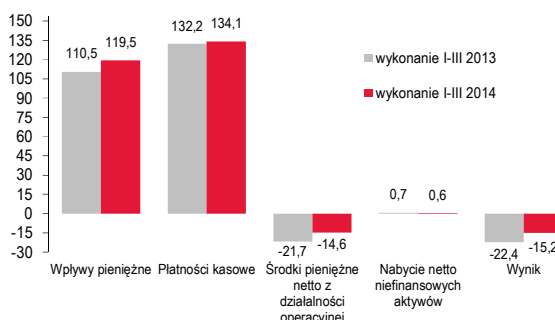
Źródło: MF

Wyk. 26. Dochody i wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych (dynamika nominalna r/r, w %)

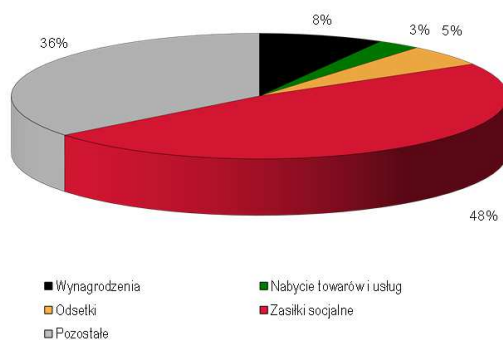
Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

Wyk. 28. Szczelbel centralny sektora instytucji rządowych i samorządowych wg metodologii GFSM2001 w latach 2013-2014 (w mld zł)

Źródło: MF

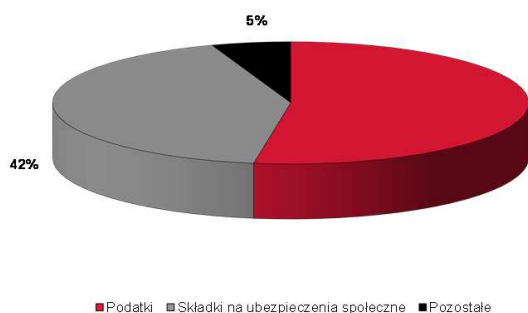
Wyk. 30. Struktura płatności kasowych na działalność operacyjną szczebla centralnego wg GFSM2001 w I kw. 2014 r.

Źródło: MF

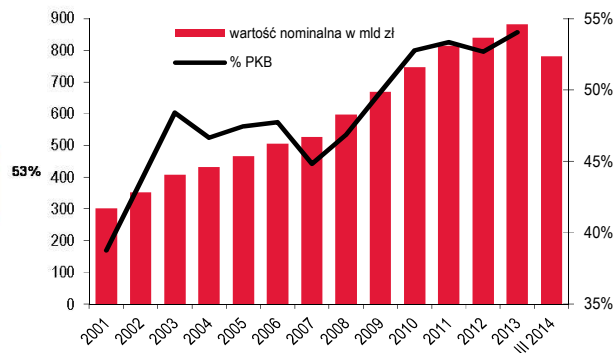
Aneks - wykresy

Wyk. 31. Struktura wpływów pieniężnych z działalności operacyjnej szczebla centralnego wg GFSM2001 w I kw. 2014r.

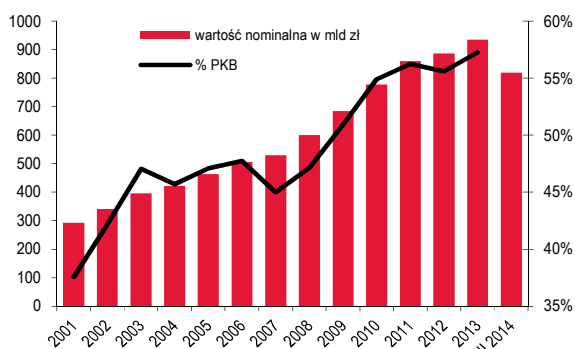
Źródło: MF

Wyk. 32. Państwowy dług publiczny

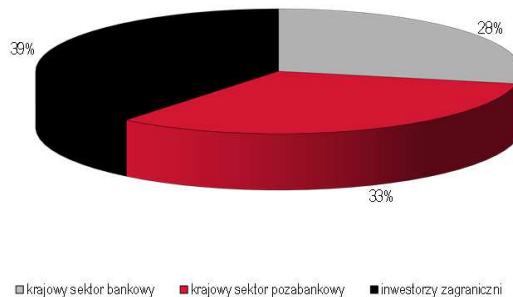
Źródło: MF

Wyk. 33. Dług EDP

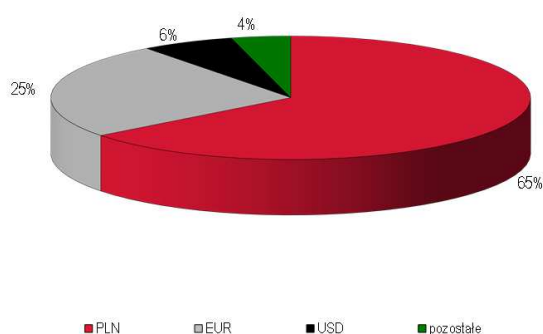
Źródło: MF

Wyk. 34. Struktura podmiotowa zadłużenia krajowego Skarbu Państwa - stan na koniec marca 2014 r.

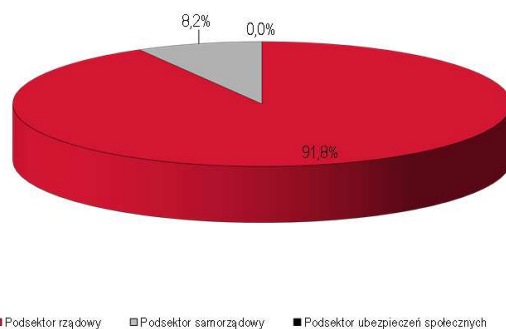
Źródło: MF

Wyk. 35. Struktura walutowa zadłużenia Skarbu Państwa - stan na koniec marca 2013 r.

Źródło: MF

Wyk. 36. Struktura długu EDP wg podsektorów

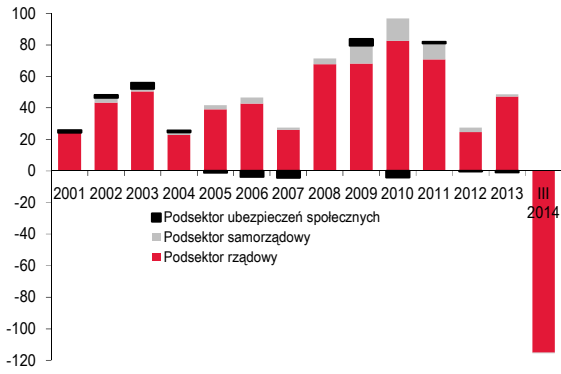

Źródło: MF

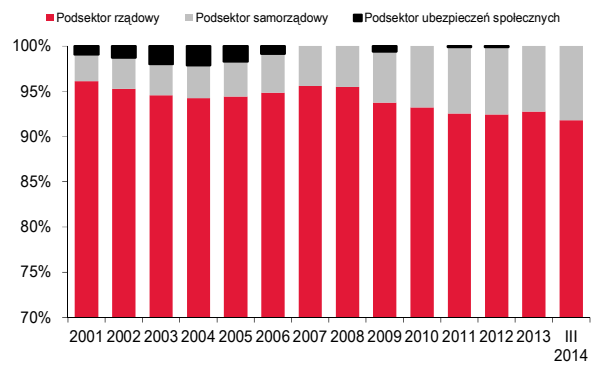
Aneks - wykresy

Wyk. 37. Zmiana długu EDP wg podsektorów (w mld zł)

Źródło: MF

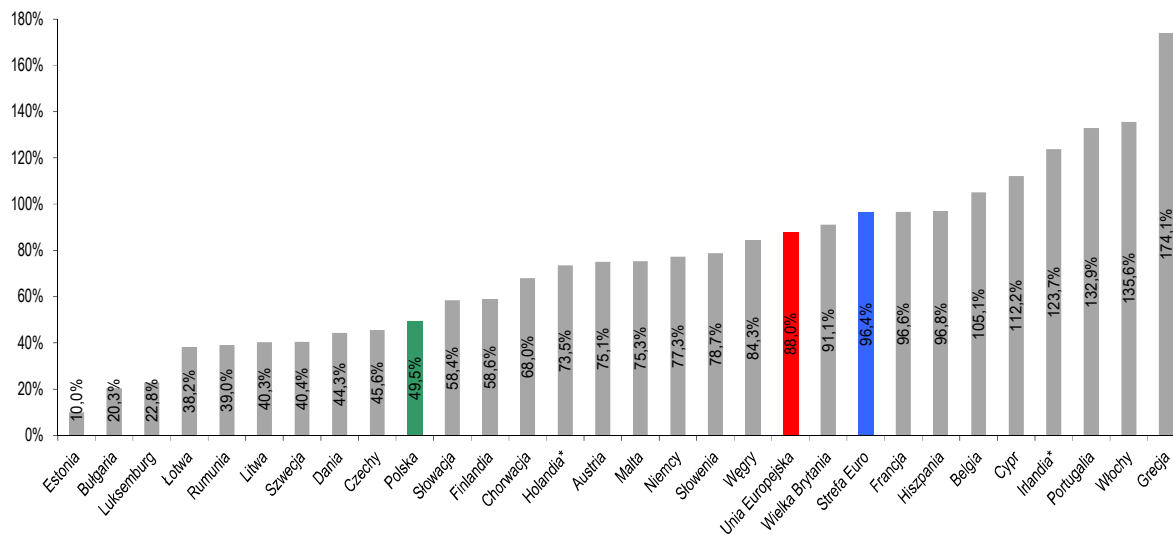
Wyk. 38. Zmiana struktury długu EDP wg podsektorów

Źródło: MF

Aneks - wykresy

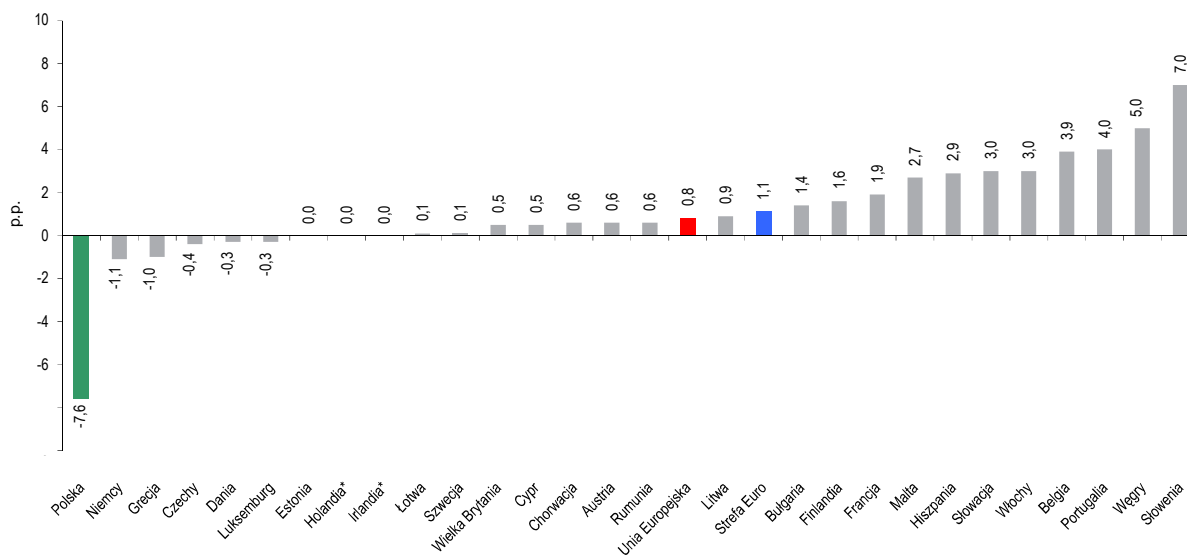
Wyk. 39. Dług EDP Polski, krajów Unii Europejskiej oraz strefy Euro w relacji do PKB wg stanu na 31.03.2014 r.

Źródło: Eurostat - http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

* dane dla Irlandii i Holandii na koniec 2013 r., dane za I kw. 2014 r. niedostępne

Wyk. 40. Zmiana długu EDP w relacji do PKB w okresie 31.12.2013 - 31.03.2014

Źródło: Eurostat - http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database